

Revurdering af
MILJØGODKENDELSE
af slagtekyllingebedrift
Flotvej 35, 6100 Haderslev

08.02.2011
Haderslev Kommune
Natur og Landbrug
Rådhuscentret 7
6500 Vojens

Registreringsblad

Titel: Revurdering af § 33-miljøgodkendelse af slagtekyllingebedrift på Flovtvej 35, 6100 Haderslev

Dato for ikrafttrædelse: 08.02.2011

Bedriftens navn: Dahlmannminde

CVR-nr: 84172219

CHR-nr: 53301

Ejendomsnummer: 5100004665

Matr. nr. matr. nr. 2, 100, 181, 207, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 219, 220, 221, 222, 237 og 239, Flovt by, Øsby sogn.

Adresse: Flovtvej 35, 6100 Haderslev

Bedrifts ejer og Ansøger: Hans Henning Kraack, Flovtvej 35, 6100 Haderslev, tlf. 74584224, e-mail: kraack@email.dk

Konsulent: Jens Elvstrøm og Niels Provstgård, Videnscenter for landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, tlf. 87 40 50 00, e-mail: jne@vfl.dk

Tilsynsmyndighed: Haderslev Kommune

Rådgiver: Orbicon|Leif Hansen, Henrik Maibom, KS Henriette Fries

Kontrolleret af:

Ikke-teknisk resumé

Haderslev Kommune skal revurdere godkendelsen af den eksisterende produktion på bedriften Flovtvej 35, 6100 Haderslev. Bedriften er tidligere godkendt den 11. april 2001 efter dagældende § 33 i miljøbeskyttelsesloven¹. Miljøgodkendelser skal revurderes første gang senest 8 år efter meddelelse af godkendelse i henhold til § 41 i miljøbeskyttelsesloven.

Med den foreliggende afgørelse er der foretaget en revurdering af vilkårene i virksomhedens miljøgodkendelse, samt sammenskrivning af de fremtidigt gældende vilkår for virksomhedens miljøgodkendelse.

Revurderingen har givet anledning til, at nogle af de hidtil gældende vilkår er ændret eller slettet. Det drejer sig om vilkår for indretning og drift, oplag af kemikalier/rengøringsmidler, luft, lugt, støj og affald. Ændringerne er overvejende sket som følge af nye beskyttelsesniveauer som følge af husdyrgodkendelsesloven², samt af opnåelige emissionsniveauer ved brug af renere teknologi (BAT). Øvrige vilkår er ikke ændrede, men overført til nærværende revurdering i omskrevet form. Disse vilkår er vurderet til at være i overensstemmelse med gældende vejledninger fra miljøstyrelsen og praksis på området i øvrigt.

Revurderingen har samtidig givet anledning til, at der stilles nye vilkår om generelle forhold, indretning og drift, støj, jord og grundvand, årlig indberetning, driftsforstyrrelser/uheld og foranstaltninger ved ophør.

Næste revurdering*skal senest finde sted i 2021.

Ansøgningen vedrører revurdering af godkendelse af eksisterende dyrehold på 311,50 DE svarende til 623.000 stk. 42-dages slagtekyllinger.

¹ Lov nr. 698 af 22. september 1998 om Miljøbeskyttelse

² Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Der er til ejendommen et areal på 318,62 ha ejet/forpagtet udbringningsareal. Der er ingen aftalearealer. Der afsættes 129 DE til biogas anlæg i Tyskland.

Det generelle ammoniakkrav skal ikke overholdes af eksisterende produktioner i revurderingssager. Fosforkrav og kvælstofkrav er opfyldt, beliggenheden overholder alle gene-afstande med hensyn til lugt for eksisterende produktioner.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 11 km øst for Haderslev.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	5
Meddelelse om godkendelse	7
Klagevejledning og offentliggørelse	8
Generelle vilkår	12
Drift og indretning.....	12
Årsproduktion.....	12
Vilkår for anlæg	13
Staldinventar- og drift.....	13
Ammoniakreducerende miljøteknolog i - anlæg.....	13
Fodring.....	13
Lugt.....	14
Gødningsopbevaring.....	14
Transport.....	14
Spildevand m.v.	15
Uheld og driftsforstyrrelser.....	15
Støj.....	15
Skadedyr.....	16
Støv.....	16
Lys.....	16
Oplag af olie og kemikalier.....	17
Affald.....	17
Vilkår for udspretningsarealer	18
Udbringning.....	18
Vilkår for miljøredegørelser	19
Haderslev Kommunes samlede vurdering	20
Undersøgte alternativer.....	20
Påvirkning af omgivelserne.....	20
Varetagelse af hensyn til landskab.....	21
Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.....	21
BAT – bedste tilgængelige teknik.....	24
Uheld og driftsforstyrrelser.....	27
Jord.....	27
Grundvand.....	27
Overfladevand.....	28
Natur.....	35
Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter.....	39
Miljøteknisk beskrivelse	44
Oplysninger om ansøger og ejerforhold.....	44
Oplysninger om ejendommens placering.....	44
Landskabelige hensyn.....	45
Husdyrgødning.....	45
Harmoniregler.....	46
Bedriftens indretning og drift.....	46
Foder.....	48
Ressourceforbrug.....	48
Transport.....	49
Støj/støv/lugt.....	49
Skadedyr.....	50
Affald.....	50
Døde dyr.....	51
Spildevand.....	51
Bilag 1: Situationsplan	52
Bilag 2: Udbringningsarealer	53
Bilag 3: Ventilationsindstillinger, fremtidige	54
Bilag 4: Beskyttet natur	57
Bilag 5: Adkomstveje	58
Bilag 6: Managementredegørelse	59
Bilag 7: Beskrivelse af habitatområde – Lillebælt	61
Bilag 8: § 7-natur	67
Bilag 9: Transportveje	68
Bilag 10: Affaldstyper- og bortskaffelse	69
Bilag 11: Miljøgodkendelse d. 11 april 2001	71
Bilag 12: Bemærkning til revurdering	82

Indledning

Hans-Henning Kraack skal have foretaget en revurdering af miljøgodkendelsen af bedriften på Flovtvej 35, 6100 Haderslev.

Ansøgningen vedrører revurdering af godkendelse af eksisterende dyrehold på 311,50 DE svarende til 623.000 42-dages slagtekyllinger.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med revurderingen. Der er to eksisterende stalde på i alt 4.032 m².

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Haderslev Kommune med bistand fra Orbicon|Leif Hansen.

Bedriften er tidligere miljøgodkendt af Haderslev Kommune med miljøgodkendelse af 11. april 2001 efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 til 249,2 DE svarende til 623.000 42-dages slagtekyllinger. Der foreligger ingen skriftlige VVM-screeninger fra det tidligere Sønderjyllands Amt for ejendommen.

Miljøgodkendelsen meddelt den 11. april 2001 erstattes ved meddelelse af denne nye godkendelse.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med bemærkninger og begrundelser for vilkårene. Derefter følger Haderslev Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af det husdyrbruget og endelig følger relevante bilag.

Den miljøtekniske vurdering er kommunens redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses. Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning skema nr. 16450 af 6-9-2010 version 7 (genindsendt 22-12-2010, genberegnet 22-12-2010), med bilag.
- Supplerende oplysninger fra 1-9-2010 til 22-12-2010

Lovgrundlag

Denne revurdering er foretaget på baggrund af Husdyrgodkendelseslovens krav om, at vilkår i miljøgodkendelser for godkendelsespligtige husdyrbrug regelmæssigt skal revurderes.

Revurderingen omfatter kun de miljømæssige forhold, der er defineret i Husdyrgodkendelsesloven og i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, dvs. forhold af betydning for det ydre miljø.

Den gennemførte revurdering giver anledning til fastsættelse af et sæt helt nye vilkår. De eksisterende 15 vilkår i godkendelsen af 11. april 2001 vurderes som forældede, utilstrækkelige og overvejende afløst af generel lovgivning. Ændringerne sker ved påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 1 som forinden har været varslet i form af udkast til afgørelse.

Nye vilkår er ikke retsbeskyttede, da de er ændret ved påbud eller overført fra eksisterende miljøgodkendelser, hvor retsbeskyttelsesperioden er udløbet.

Miljøgodkendelser skal revurderes regelmæssigt og mindst hver 10 år. Revurdering vil således senest ske i 2020.

Revurderingen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende Bekendtgørelse³, samt Skov- og Naturstyrelsens Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end:
250 dyreenheder eller
210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser eller
270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller
750 stipladser til søer eller
100 DE slagtekyllinger
skal ansøgningsmateriale i henhold til Husdyrloven § 55 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom. Bedriften er omfattet af § 12 stk. 2.

Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 19.05.2010 i Budstikken. Der er ikke kommet bemærkninger til revurderingsansøgningen.

Der er efterfølgende søgt om en udvidelse, hvortil der indkom en del bemærkninger i høringsperioden. Disse bemærkninger behandles senere i udkastet. Kommunen meddelte dog 19. november 2010 afslag på ansøgning om udvidelse.

Udkastet har været fremsendt til ejer samt parter, som kommunen har udpeget på baggrund af kriteriet "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/3/2009

høringsliste). Der er indkommet kommentarer til udkast til miljøgodkendelse. Se bilag 12 for bemærkninger.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til Husdyrlovens og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt, da der ikke sker godkendelsespligtige ændringer ved revurderingen. Tiltag mod ammoniak sker som følge af krav om brug af renere teknologi (BAT).

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene overfor samlet bebyggelse er overholdt, da der er tale om en eksisterende produktion. Der er dog ingen lugtkrav for revurderinger. En nyetablering af den nuværende produktion ville dog ikke kunne finde sted. Der er 8 boliger i samlet bebyggelse inden for geneafstand. Ansøger har dog foretaget ændringer i ventilationen, der sænker lugtbelastningen af Flovt landsby.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Alle udbringingsarealerne ligger i P-klasse 0 dvs. at der ikke er restriktioner udover harmonikravet. Jf. fosforberegningerne i ansøgningssystemet er fosforkravet overholdt.

4. Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

En del arealer ligger i nitratklasse 1 og 3. Kravet til nitrat i forhold til overfladevand er overholdt ved nedsat dyretryk. Da der ikke er arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, er der ikke beregnet udvaskning af nitrat i forhold til grundvand.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for den nuværende drift. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den næste revurdering i 2020.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 09.03.2011, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Budstikken 09.02.2011.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Haderslev Kommune, Miljø og Natur, Rådhuscentret 7, 6500 Vojens eller pr. mail til teknikmiljoe@haderslev.dk, som videresender klagen med sagens akter. Haderslev Kommune skal have klagen senest den 09.03.2011 indenfor rådhusets kontortid.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes, før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Undtaget fra dette er dog hvis miljøgodkendelsen indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3, og stk. 2 (vilkår vedrørende landskabelige værdier samt vilkår om etablering af gyllebeholder udenfor bygningsfeltet), hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Bjarne Hansen
Miljøsagsbehandler

Ansøger Hans-Henning Kraack, Flovtvej 35, 6100 Haderslev

Jens Elvstrøm, Videnscenter for landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, e-mail: jne@vfl.dk

Forpagter: Ellen Jacobsen, Flovtvej 58, 6100 Haderslev

Naboer:

Anna Sylvia Hornsá og Knud D. Nielsen, Ahornvej 46, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 11)

Henrik H. og Vibeke S. Hein, Flovt Bygade 10, 6100 Haderslev

Else Marie Christoffersen, Flovt Bygade 11, 6100 Haderslev

Svend Erik og Christa Rudbeck, Flovt Bygade 12, 6100 Haderslev

Walter Chr. Og Charlotte Lund Paulsen, Flovt Bygade 14, 6100 Haderslev

Hans J. Simonsen og Thyge B. Simonsen, Flovt Bygade 17, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 17A og 17B)

Thekla Zofia Lene Thomsen, Flovt Bygade 17B, 6100 Haderslev

Niels, Bente K., Morten V. Jensen og Trine Rosenlund, Flovt Bygade 20, 6100 Haderslev

Anne Marie og Jimmy R. Larsen, Flovt Bygade 21, 6100 Haderslev

Preben og Alice Merete Jakobsen, Flovt Bygade 25, 6100 Haderslev

Henrik Hjort og Pia Jakobsen, Flovt Bygade 3, 6100 Haderslev

Hans Jørgen og Annette Charlotte Rathgen, Flovt Bygade 38, 6100 Haderslev

Grete Bruhn Nielsen, Flovt Bygade 4, 6100 Haderslev

Kæthe Elisabeth Marie Andersen, Flovt Bygade 42, 6100 Haderslev

Julia Dam og Morten Hansen, Flovt Bygade 43, 6100 Haderslev

Anders Hyhne Petersen og Vibeke Hyhne Winde, Flovt Bygade 5, 6100 Haderslev

Simon Morten og Geraldine Ruth Simonsen, Flovt Bygade 7, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 8)

Heinz Köhn og Karin Chr. Wilms, Flovt Bygade 8, 6100 Haderslev

Janne og Mogens Paulsen, Flovt Bygade 9, 6100 Haderslev

Jette Marie og Kim Hørslev-Petersen, Flovtvej 31, 6100 Haderslev

Anne Lene Holberg og Jørgen Platz, Flovtvej 34, 6100 Haderslev

Søren, Gitte L. og Line Mortensen, Flovtvej 37, 6100 Haderslev

Hans, Aase H. og Anders Rudbeck, Flovtvej 38, 6100 Haderslev

Luise Anker, Flovtvej 40, 6100 Haderslev

Karin M. og Nicolai D. Kraack, Flovtvej 41, 6100 Haderslev (Ejer også Flovtvej 43)

Mogens Anker og Lilli Rikke Jensen, Flovtvej 42, 6100 Haderslev (Ejer også Flovtvej 40 og Flovt Bygade 23)

Hans-Jørn N. Autzen, Flovtvej 43, 6100 Haderslev

Torben M. Beck og Klaus K. Beck Olsen, Flovtvej 52, 6100 Haderslev

Solstrålen, Flovtvej 54, 6100 Haderslev

Ellen Marie Due Jacobsen, Flovtvej 58, 6100 Haderslev

Marianne K. Johansen og Preben S. Petersen, Flovtvej 59, 6100 Haderslev

Jenny Hannibal, Flovtvej 60, 6100 Haderslev

Kaj Verner Juul Poulsen, Ravnsøvej 5, 7200 Grindsted (Ejer også Flovt Bygade 45)

Hanne Ruth Beese og Per Steen Jensen, Storegade 25, 2. tv, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 16)

Svend Emil Nielsen, Vester Voldgade 8, 3. th, 1552 København V (Ejer også Flovt Bygade 4)

Ole Rudbeck Petersen, Øsby Nedergade 22, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 40)

Pernille Tornvig og Bjarne Kristensen, Øsby Næsvej 167, 6100 Haderslev

Christian Buch og Jeanette Jeppesen, Øsby Næsvej 173, 6100 Haderslev

Pr post:

- Ansøger Hans-Henning Kraack, Flovtvej 35, 6100 Haderslev
- Ellen Jacobsen, Flovtvej 58, 6100 Haderslev

Naboer

Anna Sylvia Hornsá og Knud D. Nielsen, Ahornvej 46, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 11)
Henrik H. og Vibeke S. Hein, Flovt Bygade 10, 6100 Haderslev
Else Marie Christoffersen, Flovt Bygade 11, 6100 Haderslev
Svend Erik og Christa Rudbeck, Flovt Bygade 12, 6100 Haderslev
Walter Chr. Og Charlotte Lund Paulsen, Flovt Bygade 14, 6100 Haderslev
Hans J. Simonsen og Thyge B. Simonsen, Flovt Bygade 17, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 17A og 17B)
Thekla Zofia Lenee Thomsen, Flovt Bygade 17B, 6100 Haderslev
Niels, Bente K., Morten V. Jensen og Trine Rosenlund, Flovt Bygade 20, 6100 Haderslev
Anne Marie og Jimmy R. Larsen, Flovt Bygade 21, 6100 Haderslev
Preben og Alice Merete Jakobsen, Flovt Bygade 25, 6100 Haderslev
Henrik Hjort og Pia Jakobsen, Flovt Bygade 3, 6100 Haderslev
Hans Jørgen og Annette Charlotte Rathgen, Flovt Bygade 38, 6100 Haderslev
Grete Bruhn Nielsen, Flovt Bygade 4, 6100 Haderslev
Kæthe Elisabeth Marie Andersen, Flovt Bygade 42, 6100 Haderslev
Julia Dam og Morten Hansen, Flovt Bygade 43, 6100 Haderslev
Anders Hyhne Petersen og Vibeke Hyhne Winde, Flovt Bygade 5, 6100 Haderslev
Simon Morten og Geraldine Ruth Simonsen, Flovt Bygade 7, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 8)
Heinz Köhn og Karin Chr. Wilms, Flovt Bygade 8, 6100 Haderslev
Janne og Mogens Paulsen, Flovt Bygade 9, 6100 Haderslev
Jette Marie og Kim Hørslev-Petersen, Flovtvej 31, 6100 Haderslev
Anne Lene Holberg og Jørgen Platz, Flovtvej 34, 6100 Haderslev
Søren, Gitte L. og Line Mortensen, Flovtvej 37, 6100 Haderslev
Hans, Aase H. og Anders Rudbeck, Flovtvej 38, 6100 Haderslev
Luise Anker, Flovtvej 40, 6100 Haderslev
Karin M. og Nicolai D. Kraack, Flovtvej 41, 6100 Haderslev (Ejer også Flovtvej 43)
Mogens Anker og Lilli Rikke Jensen, Flovtvej 42, 6100 Haderslev (Ejer også Flovtvej 40 og Flovt Bygade 23)
Hans-Jørn N. Autzen, Flovtvej 43, 6100 Haderslev
Torben M. Beck og Klaus K. Beck Olsen, Flovtvej 52, 6100 Haderslev
Solstrålen, Flovtvej 54, 6100 Haderslev
Ellen Marie Due Jacobsen, Flovtvej 58, 6100 Haderslev
Marianne K. Johansen og Preben S. Petersen, Flovtvej 59, 6100 Haderslev
Jenny Hannibal, Flovtvej 60, 6100 Haderslev
Kaj Verner Juul Poulsen, Ravnsøvej 5, 7200 Grindsted (Ejer også Flovt Bygade 45)
Hanne Ruth Beese og Per Steen Jensen, Storegade 25, 2. tv, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 16)
Svend Emil Nielsen, Vester Voldgade 8, 3. th, 1552 København V (Ejer også Flovt Bygade 4)
Ole Rudbeck Petersen, Øsby Nedergade 22, 6100 Haderslev (Ejer også Flovt Bygade 40)
Pernille Tornvig og Bjarne Kristensen, Øsby Næsvej 167, 6100 Haderslev
Christian Buch og Jeanette Jeppesen, Øsby Næsvej 173, 6100 Haderslev

Pr e-mail med vedhæftet fil:

- Landmands konsulent, Jens Elvstrøm, Videnscenter for landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, e-mail: jne@vfl.dk
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: post@rib.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 311,500 København
e-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Pr e-mail med link til kommunens hjemmeside

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund, Tom Donbæk, Vestergade 25, 6510 Gram
e-mail: td@ledon.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Fløvtvej 35, 6100 Haderslev herunder samtlige arealer inkl. udspretningsarealer (bilag 2), der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 53301 og CVR nr. 84172219
2. Miljøgodkendelsen træder i kraft den dato den meddeles. Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være opfyldt ved godkendelsens ibrugtagning.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
6. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olleaflad, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativet.

Årsproduktion

7. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 311,50 DE, svarende til eksempelvis 623.000 stk. 42-dages kyllinger.
8. Det maksimalt tilladte antal dyr i ovennævnte dyrekategorier på stald af gangen er 40 kg/m².
9. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede kyllinger de pågældende år. Derudover skal den gennemsnitlige belægning pr. m² fremgå af afregningen.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at bedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 2.

Det er Haderslev kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand, herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn

- Årsproduktion

Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses⁵ definitioner.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med ændringer

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

10. Staldventilatorer skal renholdes og justeres jævnligt efter producentens anvisninger.
11. Følere for temperatur og luftfugtighed til styring af ventilation skal kalibreres årligt med dokumentation herfor.
12. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
13. Der skal anvendes lavenergiebelysning.

Ammoniakreducerende miljøteknologi i - anlæg

14. Mindst 30 % af dybstrøelsen skal udkøres direkte til nedbringning på udbringningsareal.

Fodring

15. Der skal i fodringen af dyrene benyttes minimum 3-faset fodring.
16. For at forbedre foderudnyttelsen af fosfor skal der tilsættes fytase til alt foder efter vejledende værdier og mængden af fosfor i foderet skal tilsvarende sænkes efter anvisning fra foderproducenten.
17. Foderet må højst indeholde det niveau gram fosfor pr. kg foder der er svarende til det altid gældende teknologiblad til fosforniveau 2 i teknologiblad for slagtekyllinger.
18. Foderet må højst indeholde et gennemsnitligt niveau af råprotein svarende til det altid gældende teknologiblad til proteinniveau 3 for slagtekyllinger.
19. Som dokumentation for den løbende optimering og tilpasning af foderblandingerne i besætningen, den flerfasede fodringsstrategi, skal ejendommens blanderecepter, foderdeklarationer opbevares i en logbog.
20. Logbogen skal indeholde tydelig datomærkning, hvilket vægtinterval den pågældende blanding er anvendt til, dokumentation for fytasetilsætningen samt en påtegning af hvem der har optimeret blandingen.
21. Logbogen skal på tilsynsbesøg kunne forevises for en periode svarende til perioden siden sidste kommunale tilsyn.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Kravet om vedligeholdelse af ventilationen har til formål at forebygge unødige støj- og lugtgener samt sikre, at ventilationen altid er optimal.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om generel reduktion af NH_3 tab fra stald og lager gælder ikke i revurderingssager, hvor der ikke sker ændring af anlæg. Reduktion sker som følge af anvendelse af renere teknologi. Der stilles dog et krav for minimum andel af direkte udkørt dybstrøelse.

-Fodring

Når det gælder svine- og fjerkræbrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. For at leve op til krav om BAT er der derfor sat krav til dette.

Niveuaet for råprotein og fosfor er fastsat iht. Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår for fjerkræ i niveauer, der stort set er økonomisk neutrale.

Lugt

22. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
23. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
24. Ventilationen skal fremover foregå som beskrevet i bilag 3 og enhver ventilationsændring i forhold til kyllingernes vækstrate skal fremgå af logbog.
25. Driften af de to stalde skal ske forskudt, således at når den ene stald tømmes, er den anden stald omkring midtvejs i vækstforløbet.

Gødningsopbevaring

26. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendommen.
27. Kompoststakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted.
28. Kompoststakke og ensilagestakke må ikke placeres på arealer, der er vandlidende eller hvor der er fare for afstrømning (f.eks. lavbundsarealer).
29. Kompoststakke må ikke være placeret nærmere end 235 meter fra beskyttet natur og 335 meter fra nabobeboelse (se bilag 4 for beskyttet natur).
30. I tilfælde af etablering af ensilage- eller kompoststak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Transport

31. Ved transport af husdyrgødning og halm på offentlige veje skal transportvognen indrettes således, at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
32. Transport af dybstrøelse fra ejendommen til oplagring i markstak eller udbringning på mark må ikke foretages på lørdage, søn- og helligdage, samt hverdage fra kl 17 til kl 7.

- Lugt

Det er tilladelsesmyndighedens vurdering at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission, er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, derfor er det stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag til ændrede ventilationsforhold vil betyde en reduktion i lugtpåvirkningen af Flovt landsby.

- Gødnings opbevaring

Håndtering af gødning foregår som dybstrøelse. Da dybstrøelse kan lægges i markstak, har ansøger i princippet 12 måneders kapacitet.

Øvrige vilkår sikrer grund- og overfladevand, samt natur.

- Transport

På baggrund af afstanden fra arealerne i forhold til bebyggelse, er der stillet vilkår til hvornår der må ske transport af dybstrøelse.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Spildevand m.v.

33. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank.
34. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
35. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Uheld og driftsforstyrrelser

36. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
37. Der skal altid foreligge en beredskabsplan eller driftsfor-skrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reage-res ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø
38. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen og findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
39. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Støj

40. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i om-givelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingsti-den inden for den pågældende periode:

Dag	kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	kl. 18-22	45 dB(A)	(1 timer)
Nat	kl. 22-07	40 dB(A)	(½ timer)
Lørdag	kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til opsamlingsbeholder og udspreddt på omdriftsarealer, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

- Uheld og driftsforstyrrelser

Uheld kunne ske i forbindelse med ved tankning af diesel.

Der er indsendt beredskabsplan der fortæller, hvad der gøres ved uheld mv.

Udover at være BAT, så er det Haderslev Kommunes opfattel-se, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, bå-de med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte mm. og an-dre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

- Støj

Haderslev kommune vurderer, at driften, som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og ved overholdelse af godkendel-sens vilkår, herunder vilkår for intern og ekstern transport til og fra ejendommen, ikke vil medføre støjgener, der af omkringbo-ende vurderes væsentlige. Der er ikke foretaget støjberegning-er i forbindelse med ansøgningen.

Der er pga. afstanden til nærmeste naboer stillet støjvilkår for bedriften og vilkår for tiltag ifht. overholdelse af disse. Vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder).

41. Maksimal værdien må om natten ikke overstige 55 dB(A).
42. Såfremt de stillede støjkraV ikke er overholdt, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemfere denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
43. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrandede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkraV er overholdt.
44. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

Skadedyr

45. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
46. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
47. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikker stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

Støv

48. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal, vurderet af tilsynsmyndigheden.
49. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

50. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
51. Der ikke må være udendørs belysning på staldbygninger, der ikke er sensorstyrede.
52. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemfere denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Der anvendes kun arbejdsbelysning efter behov og der er ingen natbelysning i staldene. Der forventes ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Oplag af olie og kemikalier

53. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
54. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
55. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand/grundvand.

Affald

56. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
57. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
58. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
59. Der må i tidsrummet indtil afhentningen af døde dyr ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejende dyr.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. bedriftens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Der gøres opmærksom på at animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁶. Det skal opbevares på en måde der medfører, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

⁶ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

60. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 318,50 DE slagtekyllingedybstrøelse på de vurderede udbringningsarealer (318,62 ha ejet/lejet areal) jf. bilag 2.
61. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne om god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
62. Der skal på mark nr 6-0 og 16-1 (ejede og forpagtede udspretningsarealer) anvendes et sædskifte til standardsædskifte K13 eller et sædskifte med bedre udvaskningsindex.
63. Der skal være 10 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer op til kvælstoffølsomme skovtype på mark 6-0.
64. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
65. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
66. Der skal foreligge dokumentation for tilført mængde husdyrgødning fra andre anlæg på bedriften.
67. Der skal foreligge dokumentation for afsætning af overskydende husdyrgødning fra bedriften til godkendt modtager.

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Der udbringes husdyrgødning svarende til 318,50 DE på ejede og forpagtede arealer på 318,62 ha. Udbringningen er på 1,0 DE/ha. Det samlede antal DE bidrager i alt med 28.197,14 Kg N og 5.640,27 Kg P.

Der er sat krav til dokumentation af sædskifte, gødningsplan, forpagtnings- og overførelsesaftaler da det standardsædskifte og husdyretryk, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af kvælstof udvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbrug. Det er dermed grundlaget for at der er overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer.

Da der er valgt at anvende et andet sædskifte på enkelte markerne 6-0 og 16-1 sættes krav til sædskifte på disse arealer. Der er valgt et andet sædskifte end referencen og det skal derfor dokumenteres at der anvendes et S2 sædskifte på alle ejede og forpagtede udspretningsarealer.

Der er sat vilkår om 10 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer op til kvælstoffølsomme skovtype på mark 6-0 for at reducere randeffekten og kvælstof deposition dertil.

Der gøres i øvrigt opmærksom på at det er ansøgerens ansvar, at driften af arealer, der grænser op til § 3 beskyttede områder herunder § 3 beskyttede vandløb, søer, vandhuller, enge, moser varetager hensynet til § 3 beskyttelsen.

Vilkår for miljøredegørelser

68. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
69. Bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflysning af el.

Miljøteknisk vurdering

- miljøredegørelser

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Haderslev Kommunes samlede vurdering

På baggrund af det indsendte materiale til revurderingen samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, *ikke* vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Haderslev Kommunes opfattelse at:

- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.
- endvidere overholder udvidelsen husdyrlovgivningens fastlagte afskæringskriterier.

Derfor meddeler Haderslev Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Der meddeles godkendelse til et dyrehold svarende til 311,50 DE i slagtekyllinger, svarende til 623.000 stk. 42-dages kyllinger. Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der meddeles godkendelse til at husdyrgødning svarende til 318,50 DE kan udspredes på egne og forpagtede arealer. Der er 318,62 ha ejet og forpagtet jord til rådighed til udspreddning. 129 DE afsættes til biogasanlæg. Det oplyste dyretryk er på 1,0 DE/ha på eget og forpagtet areal.

Kommentarer til revurderingen

I foroffentlighedsfasen er der ikke indkommet bemærkninger til revurderingen. Der er kommet en del bemærkninger om den nuværende drift til en senere ansøgning om udvidelse, hvortil kommunen 17. november 2010 meddelte afslag. Bemærkningerne omhandler støj, lugt, reduktion af udbringningsarealer m.v.

I høringen er der kommet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse fra naboer og ansøger. Se bilag 12 for bemærkningerne og Haderslev kommunes besvarelse.

Udtalelse fra andre myndigheder

Da anlægget ligger over 10 km fra nærmeste nabo kommune, Kolding og Aabenraa Kommune og alle udbringningsarealerne er beliggende udenfor Kolding eller Aabenraa Kommune, har det ikke været relevant at indhente udtalelse fra andre nabokommuner/nabolande.

Undersøgte alternativer

I revurderingssager skal ansøger ikke redegøre for alternativer, da husdyrbruget er lovligt etableret.

Påvirkning af omgivelserne

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående af bedriftens aktiviteter vurderes iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

I det følgende behandles den nuværende produktion inddelt efter disse emner:

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT- bedste tilgængelige teknik.
- Energi og ressourcer
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Varetagelse af hensyn til landskab

Det eksisterende anlæg ligger i landzone 11 km øst for Haderslev. Eksisterende anlæg er tilplantet med hybenrose mod nord og øst med enkelte solitære lindetræer. Mod syd er der naturlige læhegn i markskel og mod vest er der anden driftsbygning.

Der er tale om et åbent landskab af stor skala, som er præget af landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse og samlet bebyggelse. Der er kun få læhegn og der er kun lidt beplantning omkring ejendommene i området. Ejendommen er jf. kommuneplan 2009 beliggende i uforstyrret landskab og i kystnærhedszone.

Kommunen vurderer, at da der ikke sker nyetablering af bygninger på ejendommen, at den eksisterende inddækning og beplantning er tilstrækkelig til at sikre de landskabelige værdier.

Naboer - placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

I forbindelse med en planlagt udvidelse er der under høring af ansøgningen indkommet en del bemærkninger vedrørende ejendommens drift. Kommunen har dog 17. november 2010 meddelt afslag på ansøgningen om udvidelse. Bemærkningerne vedrører:

- uoverdækkede markstakke
- for kort afstand fra markstakke til skel
- manglende årlig flytning af markstaksplacering
- støjgener fra håndtering af store halmængder
- støj fra ventilation
- gener fra lugt fra stalde
- utilgængelige udbringningsarealer (uden for omdrift, oplag af halm m.m.)
- mangelfulde ammoniakberegninger

Nærmeste nabo er Flovtvej 37, som ligger ca. 121 m fra nærmeste staldafsnit. Kommunen har stillet vilkår til begrænsning af gener fra støj fra dybstrøelseskørsel og lugt fra produktionen (ændret ventilationspraksis og forskudt drift).

- kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er 1 andet husdyrbrug med over 75 DE (Flovtvej 41) indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse i landzone. Ejendommen har ikke svin i stalden i øjeblikket, men kontinuitetsperioden er ikke udløbet (sker august 2012 iflg. CHR, hvor svinehold er ophørt august 2009), og ejer forsøger at udleje staldene.

Geneafstande (i meter) fra ejendommen er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter ukorrigeret.	Faktisk afstand i meter (nærmeste staldmidtpkt)
Enkeltbolig ^{*)}	178,35*	179,39 (Flovtvej 37)
Samlet bebyggelse	477,08*	310 (Flovt Bygade 21)
Byzone	632,73	1.761,84 (Øsby)
Konsekvens radius	597,28	

^{*)} Korrigeret geneafstand.

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug, ligger ca. 121 meter fra nærmeste staldbygning. Den korrigerede geneafstand til nabobebyggelse er beregnet til 178,35 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 179,39 meter.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for bl.a. vindretning og kumulation fra andre husdyrbrug > 75 DE. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscreening af staldafsnit, som er placeret længere væk end 1,2 gange geneafstanden. Kun i forhold til byzone er der bortscreenet staldafsnit.

Den vægtede gennemsnitsafstand er en beskrivelse af den reelle afstand mellem et vægtet midtpunkt i staldafsnittene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes kun for de staldafsnit, som ikke er bortscreenet ved at ligge længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Afstanden til bolig, der udløser en samlet bebyggelse i landzone er ca. 247 meter. Den korrigerede geneafstand til nabobebyggelse er beregnet til 472,31 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 310,54 meter.

For nærmeste nabo og byzone er genekriteriet overholdt, idet den korrigerede henholdsvis ukorrigerede geneafstand er kortere end eller lig med den vægtede gennemsnitsafstand. For nærmeste samlede bebyggelse i landzone er geneafstanden længere end den vægtede gennemsnitsafstand. Dog er den vægtede gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For den nuværende produktion er konsekvensområdet beregnet til 597,28 m. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Miljøstyrelsen vejleder således i FAQ 16 i forhold til lugt og revurderingssager, der er opstartet efter 1.1.2007:

"Desuden skal det ved revurderingen som udgangspunkt sikres, at husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer vil blive overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt er dog undtaget, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, hvoraf det fremgår, at "Det skal bemærkes, at de fastsatte genekriterier i den nye lugtvejledning udelukkende er gældende i forhold til etableringer, udvidelser og æn-

dringer". Beskyttelsesniveauet for lugt kan med andre ord ikke kræves overholdt, når der er tale om revurdering af et eksisterende brug, medmindre det faktisk er teknisk og økonomisk muligt for landmanden. Der bør dog under alle omstændigheder foretages en vurdering af lugtgenerne ud fra lugtberegningerne for at fastlægge behovet for en yderligere indsats overfor lugt."

Kommunen vurderer at der skal ske en reduktion af lugten. Ansøger har derfor redegjort for ændring af ventilationsmængden i nordlige og sydlige gavlventilatorer, samt tagrygsventilatorer, således at der sker en reduktion af mængden af ventilationsluft mod syd mod Flovt landsby. Der stilles vilkår, der sikrer denne ventilationsmetode.

Desuden har ansøger i forbindelse med den tidligere udvidelsesansøgning ligeledes redegjort for, at der kan ske en reduktion af lugtpåvirkningen af nærliggende landsby, hvis der sker forskudt drift i staldene. Når den ene stald tømmes, er den anden stald omkring midtvejs i vækstforløbet. Derved sker der en udjævning af den maksimale lugtbelastning. Der stilles vilkår, der sikrer forskudt drift.

Håndtering af gødning fra staldanlægget til oplagring i markstak og til udspreddning på mark, kan også give anledning til lugt. Der stilles derfor tidsbegrænsende vilkår for håndteringen.

Det vurderes samlet, at driften ikke vil medføre uacceptable lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da der sker en reduktion af lugten i forhold til i dag. Det må dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 597,28 m fortsat vil kunne lugte dyreholdet.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtmissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder) og at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Selve driftsformen med tørt gulv og hyppig udmugning forhindrer flueplage. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmands-praksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener efter kommunens vurdering. Se under afsnittet transport vedrørende begrænsning af støj fra transport.

- Lys

På bedriften er der ingen natbelysning i staldene, og kun arbejdslys efter behov, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at udendørs belysning på staldbygninger, skal være sensorstyrede og at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen opbevare og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Når det gælder farligt affald er der stillet vilkår om, at det skal sorteres i separate egnede

beholdere. Der er stillet egenkontrol vilkår om, at kvitteringer fra bortskaffelse af farligt affald skal kunne fremvises ved tilsyn. Dermed er der sikret, at der kan føres effektiv kontrol af, om det farlige affald bortskaffes korrekt. Der vurderes på baggrund af dette og på baggrund af oplysningerne der er givet af ansøger, at det er sikret at affaldet fra virksomheden bortskaffes på en korrekt måde. Placeringen af de døde dyr der afventer at blive afhentet af DAKA, fremgår af bilag 5 Adkomstveje. Ved placeringen er der blandt andet forsøgt at minimere generne for omgivelserne. Der er stillet vilkår om at animalsk affald og døde dyr skal opbevares på en måde der medfører, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

Ud over vilkårene er det vurderet, at Bekendtgørelse nr. 439 om opbevaring af døde dyr af 11.5.2007 er tilstrækkelig til at sikre at animalsk affald og døde dyr opbevares på en måde, der medfører, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

- Transport

Bedriften ligger så der sker gennemkørsel af flere landsbyer ved udlægning af markstak eller direkte udspredding. Der stilles derfor tidsbegrænsende vilkår, svarende til vilkårene i forbindelse med lugt og håndtering af gødning.

BAT – bedste tilgængelige teknik

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug). Virksomheden benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

I forbindelse med behandlingen af revurderingen af miljøgodkendelsen er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

-Management

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at driften lever op til dette.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand). Se bilag 6 for den fulde managementredegørelse.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes at kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

På bedriften udarbejdes endvidere gødningsplan, der er dagligt eftersyn af anlæg mv. og registrering af ressourceforbrug, oplæring og uddannelse af personale mv, hyppig rengøring og der er udarbejdet beredskabsplan. Kommunen vurderer at ansøger lever op til anvendelse af BAT for management.

-Foder

Når det gælder slagtekyllingebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Desuden har Miljøstyrelsen i oktober-november 2010 haft BAT-standardvilkår for fjerkræ i høring. For at leve op til krav om BAT har Haderslev Kommune derfor stillet vilkår om at anvende mindst 3 foderfaser, fytase, samt vilkår til foderets indhold af fosfor og råprotein.

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT. Der er stillet vilkår om at der på bedriften så vidt muligt skal ske en løbende forbedring af fodereffektiviteten, således at N og P bedst muligt tilbageholdes samt ved fokus på bedst muligt foderblandinger til bedriftens dyrehold. Haderslev Kommune betragter dette som BAT.

Staldindretning

Det fremgår af forarbejderne til husdyrgodkendelsesloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Miljøstyrelsen har udarbejdet et udkast til vejledende BAT- emissionsgrænseværdier for dyretypen for revurderinger. Kommunens BAT-niveau for eksisterende stalde i revurderinger er, beregnet til 16.551,42 kg NH₃ (311 DE*3000 slagtekyllinger/DE x 17,74 kg NH₃-N/1000 slagtekyllinger). Ved beregning af ammoniakemissionen fra den nuværende drift fås en samlet emission på 9.512,16 kg N/år uden anvendelse af BAT-staldteknologi. Haderslev Kommunes fastlagte BAT-niveau for slagtekyllingeproduktioner medfører derfor en reduktion i ammoniakudledningen på 7.039,26 kg N/år. Indførelse af kemisk luftvasker oplyser ansøger, vil give en ekstra omkostning pr. 152.000 kr. Da ejendommen overholder udkastet til den vejledende BAT- emissions værdi, vurderer Haderslev Kommune at indførelse af kemisk luftvasker er økonomisk uproportional.

I revurderingsforløbet er der ligeledes fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger, der ligeledes er BAT. Det er fravalgt at etablere køling af indblæsningsluft, gulvvarme/køling, tilsætning af ureaseinhibitorer og pH-reducerende stoffer til gødningsmåtten. Desuden er det fravalgt at etablere biologiske luftvasker på staldanlæggene.

Begrundelsen for disse fravalg er at teknologierne enten ikke er økonomisk proportionelle, ikke teknisk fungerende på deres nuværende stade, eller at der ikke kan konstateres en statistisk signifikant reduktion af ammoniakemissionen ved brug af teknologien.

Haderslev Kommune vurderer, at der i forhold til BAT-staldteknologi med ovennævnte til- og fravalg, er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

-Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på: At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ansøger oplyser i forhold til BAT for energi og vand, at der:

- anvendes isolerede stalde
- rengøres og vedligeholdes ventilation ved hvert holdskifte for at sikre lav energiforbrug
- styres ventilation med fugtigheds- og temperaturfølere
- anvendes lavenergilysstofrør
- anvendes timer til lystidsstyringen
- anvendes koldt vand til iblødsætning og vask af stalde
- anvendes iblødsætning før vask
- anvendes højtrykssenser til vask
- anvendes drikkepipler med spildopsamling
- foretages daglig lækagekontrol af drikkevandssystem

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

-Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring og udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholder kontrol (10. år)
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.
- at beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.

Ansøger oplyser i forhold til BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, at der:

- udarbejdes gødnings- og sædskifteplaner årligt
- jævnligt udtages jordprøver til næringsstofanalyse
- ikke tilføres gødning til stejle hældende marker
- ikke tilføres gødning til arealer umiddelbart op til vandløb.
- spredes gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst
- ikke tilføres gødning til vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- spredes gødning indenfor almindelig arbejdstid og ikke i weekends
- spredes gødning under opmærksomhed på vindretning i forhold til naboer.

Dybstrøelse bliver, når det kan kategoriseres som kompost, opbevaret i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i husdyrbekendtgørelsen).

Det vurderes, at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler i forhold til BAT under indtryk af økonomisk proportionalitet.

Uheld og driftsforstyrrelser

Da ejendommen har dybstrøelse som gødningsform, er der begrænset fare for uheld med husdyrgødning.

Udover at være BAT, så er det Haderslev Kommunes opfattelse, at den udarbejdede beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærverk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er udarbejdet Beredskabsplan, som er vedlagt ansøgningen.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der desuden stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord stilles der vilkår om, at spild af dybstrøelse straks skal opsamles.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til Olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010), idet der gøres opmærksom på, sløjfningsbestemmelserne i kapitel 9 af eksisterende tanke under 6000 l (hyppigst forekomne tanke på landbrugsejendomme).

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til opsamlingsbeholder og udspreddt på udbringningsarealer, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

Haderslev kommune vurderer, at driften med de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Anlæg:

For at forhindre spild og forurening af grundvand stilles vilkår om, at spild af dybstrøelse straks skal opsamles.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for dybstrøelse, da denne kan placeres i markstak. Opbevaringskapaciteten rækker til mindst 12 måneder, så kravet er derfor opfyldt på ejendommen.

Arealer:

I relation til miljøgodkendelse af landbrug er nitratfølsomme indvindingsområder mest interessant. Ejendommen har ikke udbringningsarealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Ejendommen ligger i område med almindelig drikkevandsinteresse – en mindre del af udbringningsarealet ligger i et område der er udpeget som indsatsområde for grundvand jf. regionplanen 2005. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplan for området. Det vurderes dog ikke at der på ejendommen er indretninger der er til fare for at grundvandet forurenes. Der er etableret vaskeplads til sprøjte med fast bund, der er endvidere vilkår for sikker opbevaring af olie, kemikalier mv.

Vurdering

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvand er overholdt.

Til sikring af grundvandet er der i indvindingstilladelseerne til almene vandværker, ikke almene vandværker og markvandingsboringer stillet vilkår, om driften i nærzonen omkring boringen. Overholdelse af vilkårene i disse tilladelser sikrer, at der ikke sker nedsivning af gødningsstoffer og sprøjtemidler til grundvandet langs borerøret eller i boringens nærzone. Endvidere gøres opmærksom på, at der i bek. nr 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er krav til, at der ikke må påfyldes og vaskes indenfor 300 m af almene og ikke-almene vandforsyning.

Overfladevand

- vandløb og søer

Anlæg:

Der er kun to mindre underjordiske vaskevandsbeholdere på hhv. 50 og 80 m³. Derfor vurderes risikoen for tilløb til vandløb og søer for lille.

Alle afløb fra tagflader, befæstede arealer (bortset fra vaskeplads) ledes til nærliggende grøft. Kommunen vurderer, at der ikke er afledning fra arealer til vandmiljøet, hvor der er risiko for forurening af med rester af foderstoffer, husdyrgødning eller lign.

Arealer:

En del af udbringningsarealerne ligger ved eller i nærheden af vandløb. Der er ikke registreret stærkt hældende arealer (>6 grader) indenfor 20 m af de vandløb som udbringningsarealerne er beliggende op ad. Vandløbene er ikke målsatte.

Et enkelt areale ligger i oplandet til en § 3-beskyttet sø. Der er ikke skrånende arealer (> 6 grader) ud mod søen. Der er jf. Vandløbslovens § 69 krav om en dyrkningsfri bræmme på 2 m langs vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Jf. Regionplan må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplan fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Vurdering

Udbringningsarealerne er i flere tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene (> 6 grader). Desuden er en enkelt mark beliggende op til sø omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Der er heller ikke stærkt skrånende arealer ned mod denne sø. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene og søen under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69 langs naturlige eller i regionplan/kommuneplanen højt målsatte vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af husdyrgødning i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbs- og sønære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Sekundære effekter som eksempelvis øget udvaskning af næringssalte vurderes ikke at have betydning for vandløbsmiljøet, idet næringssaltene transporteres videre til fjordområderne. Den nuværende drift på ejendommen, og på bedriftens udbringningsarealer, vurderes ikke være i modstrid med regionplan/kommuneplanens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

- § 3 områder - terrestrisk natur

Der er ingen næringsfattige naturtyper, f.eks. moser og heder/overdrev, som er sårbare overfor udsivning af N og P, beliggende i tilknytning til udbringningsarealerne. Der er på baggrund heraf ikke stillet skærpede vilkår for driften af arealerne eller stillet krav om bræmmer, hvad angår de pågældende § 3 naturtyper eller særlige vilkår af hensyn til beskyttelsen af Bilag IV-arter. Se også afsnittet omhandlende Bilag IV-arter.

Ammoniakemissionen fra den nuværende drift i henhold til belastning af beskyttede naturtyper er beskrevet og vurderet under afsnittet "Natur".

- Marint opland

Da udbringningsarealerne i den nuværende drift afvander til Natura 2000-området "Lillebælt", kan udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne udgøre en risiko for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Ifølge basisanalysen for Natura 2000-området "Lillebælt" er flere af naturtyperne på udpegningsgrundlaget truet af næringsstofbelastning. Herunder vurderes kystlagunerne som værende truet af næringsssalte og er udpeget som fosforbelastede. Kystlagunerne er karakteriseret ved at have et begrænset vandskifte, og tilstanden heri vil i særlig grad påvirkes af de direkte udledninger. I basisanalysen for Vanddistrikt 50 som Lillebælt tilhører, angives at miljøkvalitetsmålsætningen om et upåvirket eller kun svagt påvirket plante- og dyreliv ikke er opfyldt. Målsætningen vurderes heller ikke at kunne opfyldes i 2015, og målet om en god tilstand senest i 2015 jvf. vandrammedirektivet, vil således ikke kunne nås. Årsagen hertil er først og fremmest næringsstofftilførslen fra land samt tilførsel af kvælstof fra atmosfæren. Landbruget udpeges som den største kilde til kvælstoftilførsel, mens fosfortilførslen er mere lige fordelt mellem landbruget og punktkilder.

Nitrat

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3, som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav og fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

En del af arealerne (194,86 ha) ligger i nitrat klasse 1 og 3 (123,76 ha) og dermed er det vurderet, at recipienten er sårbar overfor kvælstofbelastning på disse arealer. Ved beliggenhed i nitratklasser reduceres de generelle harmoniregler. Reduktionsprocenten er beregnet til 71,41, dvs. at de generelle harmoniregler for bedriften reduceres med 28,59 %. Derfor er de generelle harmoniregler reduceret fra 1,4 DE/ha til 1 DE/ha for at overholde kravene til overfladevand ift. nitratudvaskning.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Der er i nuværende drift valgt samme sædskifte som referencesædskiftet undtagen mark 16-1 og 6-0, der vilkårsfastsættes til varigt græs med kvægsædskifte K13.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 0,99 og det reelle dyretryk, DE_{reel} , er 1,0 DE/ha.

Da DE_{reel} er større end DE_{max} skal den beregnede reelle udvaskning være mindre end maksimalt tilladelig udvaskning for at beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt. Udvaskningsberegningen af N beregnet via Farm-N viser en maksimalt tilladelig udvaskning på 49,6 kg N/ha og en reel udvaskning på 49,5 kg N/ha. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

Vurdering

I henhold til den nuværende drift og beregningerne på kvælstof (overfladevand) i ansøgningssystemet vurderer Haderslev Kommune, at de generelle regler for udvaskning af kvælstof til overfladevand fra udbringningsarealet er overholdt samt at det samlede udbringningsareal er "robust" i forhold til udvaskning af kvælstof til overfladevand og det marine miljø. For at sikre grundlaget for beregningerne i henhold til anvendte virkemidler for den nuværende drift, er der stillet krav til dyretrykket på udbringningsarealerne.

Redegørelse og vurdering af kvælstofudvaskningen til overfladevand fra den nuværende drift i forhold til Internationale Naturbeskyttelsesområder i Lillebælt er behandlet nærmere i afsnittet "Internationale naturbeskyttelsesområder - vandområder".

Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger en del af udbringningsarealerne i opland til natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor

Der udspredes 17,5 kg P/ha og der fraføres 26,8 kg P/ha hvilket giver et gennemsnitlig fosforunderskud på alle arealer på 9,3 kg P/ha.

Vurdering

Haderslev kommune vurderer på baggrund af fosforunderskuddet, at beskyttelsesniveauet er overholdt og det vurderes at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af overfladevande som følge af fosfor.

Derfor er der ikke stillet yderligere krav til fosforoverskuddet fra den nuværende drift udover de generelle harmoniregler.

- Internationale naturbeskyttelsesområder - vandområder

Generelt

Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, hhv. fuglebeskyttelses- og habitatområder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura2000-områder).

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

- EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Derfor er Haderslev Kommune internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpegningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

På baggrund af DMU's analyse har Miljøstyrelsen⁷ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt **ikke** kan medføre en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rastepladser for beskyttede arter:

Pkt. 1A: Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B: eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,

Pkt. 1C: gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, samt

Pkt. 2A: nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B: må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Det skal bemærkes at revurderinger ikke er omfattet af habitatbekendtgørelsens⁸ § 8 stk. 6 og stk. 7 og derfor er kommunen ikke, før der træffes afgørelse, forpligtet til at foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter,

⁷ Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven 24. juni 2010.

kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Dog foretager Haderslev Kommune en vurdering til habitat, da dette ikke er foretaget i den tidligere godkendelse. Haderslev Kommune anvender redskaberne efter Miljøstyrelsens vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande til vurderingen, da denne vurdering ikke er foretaget i den hidtidige godkendelse.

Med de ovennævnte afskæringskriterier vurderes efter **pkt. 1A - 1C**:

Den eksisterende produktion i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Er husdyrtrykket således konstant eller stigende i det aktuelle opland, og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug vil have en skadevirkning.

Og er der andre kilder til nitratudvaskningen i det aktuelle opland end husdyrproduktionen, som har medført en øget nitratudvaskning vil det betyde, at det ansøgte i kumulation med andre kilder vil have en skadevirkning.

Endelig indgår i vurderingen, at gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven og opnå gunstig bevaringsstatus/god økologisk tilstand for det aktuelle vandområde, ikke må neutraliseres via merudledninger fra tilladelser og godkendelser af husdyrbrug.

Og med de ovennævnte afskæringskriterier vurderes efter **pkt. 2A / pkt. 2B**:

Den eksisterende produktion i sig selv vil kunne have en skadevirkning. Er det således vurderet under pkt. 1, at den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område har været stagnerende eller faldende siden 1. januar 2007 vurderes det, om det ansøgte i sig selv vil udgøre 5 pct. / 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det pågældende vandområde. Udgør det ansøgte 5 pct. / 1 pct. vil det ansøgte kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriterierne udelukker ikke, at en ansøgning, der vil medføre at den pågældende husdyrproduktion får en øget andel af nitratudvaskningen af den samlede nitratudvaskning fra et opland, kan vurderes ikke at have en skadevirkning. Men afskæringskriterierne udelukker, at der godkendes husdyrproduktioner, der forhindrer, at miljømålene kan opfyldes i overensstemmelse med direktivforpligtelserne.

En vigtig forudsætning for, at beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt, er, at den samlede husdyrproduktion i Danmark som nævnt ikke kan forventes at stige, men vil blive samlet på større, men færre husdyrbrug. Givet dette, vil der for hvert projekt, der realiseres, blive nedlagt en eller flere produktioner, svarende til projektets omfang. Med det foreliggende beskyttelsesniveau betyder det, at der samlet i et område, der afvander til nitratfølsomme vandområder, sker en nedbringelse af nitratudvaskning set over tid i takt med at husdyrbrug godkendes.

Beskyttelsesniveauet tager ikke højde for, at strukturudviklingen ikke nødvendigvis sker ensartet i hele landet. I nogle oplande kan der således godt foregå en udvikling, hvor der etableres og udvides husdyrbrug, der overstiger kapaciteten af de brug, der nedlægges, og som bevirker, at husdyrtrykket stiger i det aktuelle opland, mens der i andre oplande ikke realiseres projekter, der modsvarer af brug, der nedlægges.

I forbindelse med den konkrete vurdering af revurderingen efter husdyrgodkendelsesloven, er det derfor vigtigt at vurdere, om den miljøforbedring, der er forudsat realiseret gennem godkendelser af husdyrbrug, finder sted, eller forsvinder som følge af en intensivisering i husdyrproduktionen samlet set i det aktuelle opland. Og på den baggrund, afgøre om, det er nødvendigt at stille krav, der er mere skærpede end det fastlagte beskyttelsesniveau.

Beskrivelse

Den eksisterende produktions udbringningsareal er beliggende i oplandet til Lillebælt og afvander via Spangsbæk, Odderkærs bæk, Møllebæk og Beierholm bæk til Lillebælt (deloplandene: Sydlige Lillebælt n f. Als, Lillebælt –Bredningen og Haderslev Fjord), som er en del af udpegningen til internationalt naturbeskyttelsesområde (N112). Jf. bilag 7 for beskrivelse af Lillebælt samt redegørelse for udpegningsgrundlag:

⁸ Bekendtgørelse nr. 408 af 1.5.2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter 1

Udbringingsarealerne er placeret i tre del oplande til Lillebælt/Jylland (Vandplan 1.11), det Sydlige Lillebælt n f. Als er på 15.400 ha (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.1.4) og der er en opgjort tilførsel af kvælstof på 354 ton N/år for årene 2001-2005 (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.4.8 – ud fra 23 kg N/ha/år i restoplandet), Lillebælt Bredning er på 12.900 ha (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.1.4) og der er en opgjort tilførsel af kvælstof på 297 ton N/år for årene 2001-2005 (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.4.8 – ud fra 23 kg N/ha/år i restoplandet) og Haderslev Fjord er på 18.500 ha (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.1.4) og der er en opgjort tilførsel af kvælstof på 381 ton N/år for årene 2001-2005 (Udkast Vandplan 1.11 tabel 2.4.8)

Udvaskning af næringsstoffer vil primært påvirke de arter og naturtyper, hvis bevaringsstatus er afhængig af det marine miljø. Ifølge basisanalysen for Natura 2000-området "Lillebælt" er de væsentligste aktuelle trusler mod naturtyperne og arterne i området bl.a. næringsstofbelastning (både af havmiljøet og på land).

En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat på vejen mod vandområdet. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale.

Udbringingsarealerne ligger i et område hvor reduktionspotentialet er mellem 0-50 % ifølge reduktionspotentiale kort fra Danmarks Miljøundersøgelser. Det betyder at mellem 0 % og 50 % af kvælstoffet, der udvaskes fra rodzonen, vil være omsat til frit kvælstof, inden det når fra arealerne til Lillebælt. Der er derfor regnet med et gennemsnitlig reduktionspotentiale på 25 %. Ved anvendelse af de centrale retningslinjer fra Miljøstyrelsen, vil gennemsnitsudvaskningen derfor være at 75 % af den udvaskede kvælstof føres til vandområdet, dvs. af der udvaskningen til vandområdet er beregnet ud fra en gennemsnitlig udvaskning på 75 %.

Den gennemsnitlige kvælstofudvaskning fra arealer i Danmark er af Miljøministeriet estimeret til 60 kg N pr. ha pr. år, hvoraf en eventuel anvendelse af husdyrgødning normalt kan påvirke udvaskningen med maks. 10 kg N pr. ha pr. år. Der sker herudover en tilførsel af kvælstof fra andre kilder i oplandet end landbrugsdrift.

Hvis man opgør udledningen stammende fra husdyrgødningsbidraget på denne ejendom, dvs. det øgede bidrag fra husdyrgødningen ift. gødningsniveau til en optimal planteproduktion på ejendommens arealer, kan den husdyrgødningsbetingede merudvaskning af nitrat vurderes ift. den samlede udledning til det Internationale naturområde.

If. notatet fra Miljøstyrelsen har kommunen ikke på nuværende tidspunkt oplysninger om dyrket areal i oplandet. Derfor er oplysninger fra vandplanen om opgjort udledning fra deloplandet anvendt i stedet.

Sydlige Lillebælt n f. Als	
Opland til Natura 2000 området, ha (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11, Lillebælt)	15.400
Bidrag fra land (delopland Sydlige Lillebælt n f. Als), kg N (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11)	354.200***
Flovtvej 35 – skemanummer 16450	
Reduktionspotentiale arealer (jf. nitratklassekortlægningen), pct	(0-50 %) middel 25
Areal til udspreddning i alt i opland til Sydlige Lillebælt, ha	28,71
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år* (49,5 kg N/ha ansøgt – 43,2 kg N/ha nudrift uden husdyrgødning beregnet i Farm-N*) Se beregningsmetode i bilag til vejledende notat om afskæringskriterier http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/20760747-3AB1-484D-9DCB-8E608F71B852/0/Bilagnotatbilagtilafskæringskriterier.pdf	6,3
Samlede påvirkning, husdyrgødning til Natura 2000 området, kg N/år ((1-0,25) x 6,3 x 28,71) 1-0,25 er hvad der udledes ved det gn. snitlige red. pot.	135,65
Oplyst kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, opland Sydlige Lillebælt nord for Als, pct ((135,65 / 354.200) x 100)**	0,03 %

Lillebælt Bredning	
Opland til Natura 2000 området, ha (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11, Lillebælt)	12.900
Bidrag fra land (delopland Lillebælt Bredning),kg N (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11)	296.700***
Flotvej 35 – skemanummer 16450	
Reduktionspotentiale arealer(jf. nitratklassekortlægningen), pct	(0-50 %) middel 25
Areal til udspredning i alt i opland til Lillebælt Bredning, ha	198,33
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år*(49,5 kg N/ha ansøgt – 43,2 kg N/ha nudrift uden husdyrgødning beregnet i Farm-N*) Se beregningsmetode i bilag til vejledende notat om afskæringskriterier http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/20760747-3AB1-484D-9DCB-8E608F71B852/0/Bilagnotatbilagtilafskæringskriterier.pdf	6,3
Samlede påvirkning, husdyrgødning til Natura 2000 området, kg N/år ((1-0,25) x 6,3 x 198,33) 1-0,25 er hvad der udledes ved det gn.snitlige red. pot.	937,10
Oplyst kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. ((937,10 / 296.700) x 100)**.	0,3 %

Haderslev Fjord	
Opland til Natura 2000 området, ha (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11, Lillebælt)	18.500
Bidrag fra land (delopland Haderslev Fjord), Kg N (Udkast til Vandplan Hovedopland 1.11)	381.100
Flotvej 35 – skemanummer 16450	
Reduktionspotentiale arealer(jf. nitratklassekortlægningen), pct	(0-50 %) middel 25
Areal til udspredning i alt i opland til Haderslev Fjord, ha	91,58
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år* (49,5 kg N/ha ansøgt – 43,2 kg N/ha nudrift uden husdyrgødning beregnet i Farm-N*) Se beregningsmetode i bilag til vejledende notat om afskæringskriterier http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/20760747-3AB1-484D-9DCB-8E608F71B852/0/Bilagnotatbilagtilafskæringskriterier.pdf	6,3
Samlede påvirkning, husdyrgødning til Natura 2000 området, kg N/år((1-0,25) x 6,3 x 91,58) 1-0,25 er hvad der udledes ved det gn.snitlige red. pot.	432,71
Oplyst kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. ((437,71 / 381.100) x 100)**	0,1 %

*Denne udregning er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning og udelukkende anvendelse af kunstgødning på husdyrbrugets udspretningsarealer.

**Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat sættes i forhold til hele deloplandet til vandområdet. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af det samlede nitratudvaskning fra deloplandet.

*** Bidraget er arealmæssigt proportionelt udregnet ift. rest oplandet til Lillebælt ud fra 23 kg N/ha

Husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Lillebælt forventes, på grund af reglerne om at der skal anvendes et givet udbringningsareal til en given husdyrproduktion, ikke at stige i takt med at der gives tilladelser og godkendelser, jf. nedenstående afsnit om "Kumulativ effekt".

Vurdering af om fra den nuværende drift i sig selv vil kunne have en skadevirkning (2A og 2B)

Trusselsvurdering for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene i det Internationale Naturbeskyttelsesområde Lillebælt er i basisanalysen bl.a. anført til udledning af næringsstoffer og øget eutrofiering. Den husdyrgødningsbetingede udvaskning udgør ca. 0,03 procent af den samlede nitratudvaskning fra oplandet (landbrug og naturbidrag) til oplandene Sydlige Lillebælt n f Als og 0,1 % til Haderslev Fjord samt 0,3 % til Lillebælt Bredning. Det fremgår af afskæringskriterierne 2A, at et husdyrbrug der udvider eller ændrer produktionen, der maksimalt udgør 5 procent (2B - 1 % hvis lukket bassin og/eller meget lidt eutrofieret hvilket ikke er tilfældet i dette opland) af den samlede udvaskning fra samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, da dette ikke vil give en påviselig ændring af sigtedybden eller effekt af nitratkoncentrationen.

Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet der er beliggende inde i områderne Sydlige Lillebælt n f Als, Haderslev Fjord og Lillebælt Bredning væsentligt. Derudover er udbringningsarealernes størrelse, i forhold til det samlede opland til vandområderne, meget lille og det vurderes, at nitratudvaskning fra den nuværende drift i sig selv ikke kan påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlagene i de berørte internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Afskæringskriteriet for udvaskning af nitrat til overfladevand på 5 % af den samlede nitratudvaskning til deloplandet Sydlige Lillebælt n f. Als, Lillebælt Bredning og Haderslev Fjord er overholdt for det ansøgte projekt, da det produktionen samlede husdyrgødningsbetingede kvælstofbidrag til Sydlige Lillebælt n f. Als udgør 0,03 procent af den samlede udledning på 354.200 kg N pr. år fra det samlede dyrkede areal og det naturlige baggrundsbidrag i deloplandet Sydlige Lillebælt n f. Als, mens produktionen samlede husdyrgødningsbetingede kvælstofbidrag til Lillebælt Bredning udgør 0,3 procent af den samlede udledning på 296.700 kg N pr. år og den samlede husdyrgødningsbetingede kvælstofbidrag til Haderslev Fjord udgør 0,1 procent af den samlede udledning på 381.100 kg N pr. år fra det samlede dyrkede areal og det naturlige baggrundsbidrag i deloplandet Haderslev Fjord. Herved er nitratkoncentrationen for det ansøgte projekt beregnet til at udgøre mindre end 5 procent af den samlede nitratudvaskning til Sydlige Lillebælt n f. Als, Lillebælt Bredning og Haderslev Fjord hvorved det vurderes, at udvaskningen af kvælstof fra det ansøgte projekt ikke vil give en påviselig ændring af sigtedybden eller effekt af nitratkoncentrationen i vandområdet Lillebælt. Til sammenligning er projektets samlede udvaskning incl. den husdyrgødningsbetingede udvaskning også under 5 % af udledningen til Sydlige Lillebælt n f. Als, Lillebælt Bredning og Haderslev Fjord, nemlig hhv. 0,03, 0,3 og 0,1 %.

Haderslev Kommune finder ikke, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til vandområdet. Der er endvidere tale om en reduceret belastning ift. nudrift til Lillebælt.

Vurdering af kumulativ effekt (pkt. 1 A – 1C)

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke vandområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning.

Med hensyn til den kumulative effekt vurderer Haderslev Kommune, at husdyrlovens beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre overfladevand i Natura 2000-områder imod en væsentlig påvirkning fra det samlede opland. "Lillebælt" er opdelt i nitratklasser, hvor der i henhold til husdyrloven er krav om skærpelse af de generelle harmoniregler i nitratklasse 1, 2 og 3. Det må forventes, at der samlet set sker en reduktion af nitratudvaskningen i takt med at landbrugsbedrifterne får miljøgodkendelse eller -tilladelse. Haderslev Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sammenhæng med andre projekter og husdyrbrug vil påvirke Natura 2000-området væsentligt pga. nitratudvaskning. I øvrigt afventer kommunen vand- og naturplanerne, som skal sikre at overfladevand opnår en god tilstand, og at de udpegede naturtyper og arter opnår en gunstig bevaringsstatus.

Når den endelige handleplan til Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Haderslev Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved, at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40, og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Jf. habitatbekendtgørelsen⁹ har Haderslev Kommune ikke pligt til at foretage en habitatvurdering, dog har Haderslev Kommune på baggrund af ovenstående vurderet, at den eksisterende produktion ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at den eksisterende produktion ikke påvirker Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området

Natur

- Areal status

Ejendommen er beliggende i landzone og i område, som i kommuneplanen er udpeget som uforstyrret landskab mens dele af arealerne er beliggende indenfor kystnærhedszone, værdifulde kystlandskaber samt særlig geologisk værdi. På grundlag af disse udpegninger skal etablering af større byggerier, større veje og større tekniske anlæg i de uforstyrrede landskaber skal undgås, det samme gælder for en stor del af udspretningsarealerne. Alle arealer ligger i særlige værdifulde landbrugsområder og enkelte arealer ligger i områder hvor skovtilplantning er uønsket. Dele af arealerne mod sydøst er beliggende inden for områder med biologisk værdi.

- Biologiske spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængigt af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Der er iht. Regionplan 2005 udpeget biologiske korridorer i området omkring ejendommen og arealerne, og enkelte korridorer krydser udbringningsarealerne. Da markdriften ikke ændres, vurderes det, at fortsat landbrugsdrift ikke vil påvirke formålet med udpegningen af biologiske spredningskorridorer væsentligt.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger o.l. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a i tilknytning til udbringningsarealerne 1-0, 5-0, 7-0, 8-0, 16-0, 17-0, 21-1, 23-0, 27-0, 28-0, 29-0 og 30-0, 36-0 og 37-0.

Beskyttede sten- og jorddiger må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Idet der er fredede fortidsminder ved udbringningsareal 29-0, 39-0 og 12-0 gøres der opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort er angivet, hvilke naturtyper der ved ejendommen og ved ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse, jf. bilag 4, og hvilke af disse der jf. Haderslev Kommune er udpeget efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven, jf. bilag 8.

⁹ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

Nærmeste § 3 naturområde, der er udpeget jf. § 7 i husdyrgodkendelsesloven:

- Ca. 5 km nordøst for ejendommen ligger et overdrev

De nærmeste § 3 naturområder inden for 1.000 m i forhold til ejendommen er:

- Mose ca. 260 m øst
- Eng ca. 470 m sydvest
- Eng ca. 560 m øst
- Eng ca. 880 m øst
- Eng ca. 925 m sydøst
- Fem ikke-målsatte søer/vandhuller
- To ikke-målsatte vandløb

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige, at driften af arealerne ikke må intensivere i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a., at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

Der er ikke registreret § 3 naturtyper indenfor udbringningsarealet.

Der sker ingen ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner omkring udpegede naturområder (§ 7 områder), er taget det nødvendige hensyn til større sammenhængende, næringsfattige naturområder. På det vedlagte kort, jf. bilag 8 er angivet, hvilke naturtyper der nær ejendommen og udbringningsarealerne er registreret efter § 7.

Anlæg:

Ejendommen ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, hvorfor der ikke i forhold til det individuelle ammoniakkrav stilles yderligere reduktionskrav.

Direkte udbringning

Ved at udbringe en større mængde dybstrøelse (ansøgt 30 %) direkte fra stald, minimeres ammoniakfordampningen ved at dybstrøelsen giver anledning til mindre ammoniakemission fra lager.

- Kumulativ effekt

Når hele eller dele af et stald- eller opbevaringsanlæg på det ansøgte husdyrbrug ligger indenfor bufferzone II, må merbelastningen af naturområdet beskyttet efter § 7 ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Beskyttelsesniveauerne er lavet ud fra, hvor mange andre husdyrbrug større end 75 DE, der er i området. Det vil sige hvis disse øvrige anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og samtidigt er placeret nærmere end 1.000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der søges om miljøgodkendelse på. Den maksimale merbelastning er på 0,3 kg N/ha hvis der er 2 eller flere andre ejendomme, på 0,5 kg N/ha hvis der er én anden ejendom og på 0,7 kg N/ha hvis der ikke er andre ejendomme.

Da ejendommen ligger mere end 1.000 meter væk fra nærmeste § 7 område, er der ikke undersøgt for andre ejendomme med mere end 75 DE.

- Vurderinger på natur iht. tålegrænser

Ammoniaktab fra stalde og lagre samt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper. Derfor vurderes der på disse næringsfattige naturområders tålegrænse i forhold til tilført kg kvælstof pr. år. Vurderingen

sker næsten udelukkende på naturområder som skov, overdrev, hede, eng og mose. Begrundelsen herfor skal findes i, at danske søer generelt ikke er følsomme for deposition af kvælstof fra luftbåren kvælstof. Der findes dog et begrænset antal meget følsomme søer, Lobeliesøer, der hører til den mest følsomme danske naturtype.

Tålegrænsen for næringsfattige naturområder afhænger af typen. Baggrundsbelastningen for projektområdet er vurderet til ca. 16 kg N/ha/år¹⁰. I det følgende sammenholdes den beregnede ammoniakdeposition i de pågældende naturområder med disses tålegrænser samt baggrundsbelastningen i Haderslev Kommune. Jf. DMU's notat af den 26/06/2005¹¹ vedrørende usikkerheder i modeller for ammoniak anses tærskelværdien for merdepositioner fra en enkelt isoleret kilde at ligge på 0,6 kg N/ha/år – dog afhængigt af naturtypens følsomhed. For merdepositioner på 0,1 kg N/ha/år eller derunder anses det ikke for muligt at påvise ændringer i selv følsomme økosystemer i f.eks. Natura 2000 områder.

- § 7 områder

Ammoniaktabet fra stalde og opbevaringsanlæg bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Beskyttelsesniveauet jf. Husdyrgodkendelsesloven er overholdt, da det nærmeste § 7 område ligger mere end 1.000 m fra anlægget. Der er tale om et overdrev beliggende ca. 5 km nordtøst for ejendommen. Jf. teknisk notat fra DMU (2006) vurderes påvirkninger forårsaget af luftbåret kvælstof i afstande over 3 km at være uden væsentlig indvirkning på naturtilstanden i et givent område, idet depositionen aftager eksponentielt med afstanden.

Det pågældende § 7 område er et overdrev. Totaldepositionen er, jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk mindre end 0,05 kg N/ha/år. Der er ingen merdeposition af ammoniak, idet der er tale om revurdering af en eksisterende produktion uden ændringer. Med en baggrundsbelastning på 16 kg N/ha/år og en næppe målbar totaldeposition, er det vurderet, at den eksisterende drift ikke vil have en væsentlig negativ effekt for § 7 naturområdet og dets plantesamfund.

- § 3 områder

(1) Mose ca. 260 m øst for ejendommen:

Mosen, som er en ellesump, er besigtiget i 2009. Der er fundet arter karakteristiske for naturtypen, bl.a. dynd-padderok, krybende baldrian, vandkarse og smalbladet mangeløv. Der er desuden konstateret forekomst af en række invasive arter, herunder bl.a. almindelig rapgræs, stor nælde og lav ranunkel. Naturtilstanden er vurderet som moderat (III), og tålegrænsen vurderes på baggrund heraf at ligge i middelområdet af 15-25 kg N/ha/år. Der er ingen meremission fra ejendommen, og sammenholdt med baggrundsbelastningen på 16 kg N/ha/år vurderes tålegrænsen ikke for overskredet ved den eksisterende produktion på husdyrbruget. Totaldepositionen er i ansøgningsystemet beregnet til 7,5 kg N/ha/år som følge af den eksisterende produktion. Den primære trussel mod naturtilstanden i mosen er udtørring. Rydning af vedplanter og ophør af dræning kan således bidrage til at forbedre tilstanden i mosen.

(2) Eng ca. 470 m sydvest for ejendommen:

Der er tale om en fersk eng senest besigtiget i 2009 beliggende i Natura 2000 området *Lillebælt*. Der er tale om en kultureng som afgræsses. Der er fundet få arter, som er karakteristiske for naturtypen, bl.a. glanskapslet siv og kær-snerre. Der er konstateret forekomst af en række invasivarter, bl.a. lådden dueurt, kruset skræppe, almindelig rajgræs og lav ranunkel. Naturtilstanden er vurderet som ringe (IV) og tålegrænsen vurderes på baggrund heraf at ligge i den høje ende af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Der er ingen meremission fra ejendommen, og sammenholdt med baggrundsbelastningen på 16 kg N/ha/år vurderes tålegrænsen ikke for overskredet. I ansøgningsystemet er totaldepositionen beregnet til 0,44 kg N/ha/år for den eksisterende produktion. Den primære trussel mod engens naturtilstand er fortsat dræning og risiko for udtørring. Forbedring af hydrologien under hensyn til muligheden for fortsat afgræsning udgør tiltag, som kan forbedre naturtilstanden.

(3) Eng ca. 560 m øst for ejendommen:

Engen ligger i tilknytning til og øst for en mose (1). Engen er besigtiget i 2009, hvor der er fundet bl.a. kær-padderok, glanskapslet siv, almindelig star og almindelig sumpstrå karakteristiske for naturtypen. Der er desuden konstateret forekomst af invasivarter, bl.a. al-

¹⁰

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoetilstand/3_Luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositionstabes.asp?period=2008&water=kommuner&Select=Vis+tabel

¹¹ <http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU+om+modeller+for+ammoniakbelastning+fra+enkelte+kilder.pdf>

mindelig rapgræs og kruset skræppe. Naturtilstanden er vurderet som ringe (IV), og tålegrænsen vurderes på baggrund heraf at ligge i den høje ende af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Idet der ikke sker en udvidelse på ejendommen, og da ammoniakemissionen derved ikke stiger, vurderes tålegrænsen ikke at være overskredet. Dette sammeholdes med baggrundsbelastning på 16 kg N/ha/år. I ansøgningsystemet er totaldepositionen beregnet til 2,55 kg N/ha/år for den eksisterende produktion. Den primære trussel mod engens naturtilstand er fortsat dræning og risiko for udtørring samt eutrofiering. Ophør af dræning kan bidrage til at forbedre naturtilstanden.

(4) Eng ca. 890 m øst for ejendommen:

Den ferske eng er senest besigtiget i 2009, hvor der blev fundet enkelte positivarter, bl.a. sump-kællingetand, kær-padderok og kær-snerre. Der blev desuden konstateret forekomst af en række invasive arter, bl.a. stor nælde, lav ranunkel, butbladet skræppe, almindelig kvik og agertidsel. Naturtilstanden i engen er vurderet som værende ringe (IV), og tålegrænsen vurderes dermed at ligge i den høje ende af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Tålegrænsen vurderes sammenholdt med baggrundsbelastningen på 16 kg N/ha/år ikke at være overskredet, idet der ikke udvides på ejendommen, og da emissionen af ammoniak derved ikke øges. Totaldepositionen er i ansøgningsystemet beregnet til 1,01 kg N/ha/år for den eksisterende produktion. Naturtilstanden i engen kan forbedres ved at øge vandstanden, ophøre dræning og evt. gødskning samt indføre pleje i form af f.eks. afgræsning.

(5) Eng ca. 925 m sydøst for ejendommen:

Engen er beliggende i Natura 2000 område *Lillebælt*, og er besigtiget senest i 2009, hvor naturtilstanden blev vurderet som moderat (III). Der er ikke foretaget registrering af positivarter, men der er registreret forekomst af invasivarten ager-tidsel. Af luftfoto fremstår engen som en lysåben kultuureng. Arealet har været dyrket frem til 1990, men anvendes nu ekstensivt til får og der tages høslæt. Med udgangspunkt i naturtilstanden estimeres engens tålegrænse at ligge i middelområdet af intervallet 15-25 kg N/ha/år. Der sker ikke en merbelastning med ammoniak fra ejendommen og sammenholdt med baggrundsbelastningen på 16 kg N/ha/år vurderes det, at tålegrænsen ikke er overskredet. Totaldepositionen i ansøgningsystemet er beregnet til 0,28 kg N/ha/år.

Søer og vandløb indenfor 1.000 m af anlægget:

Der er registreret 5 beskyttede, ikke-målsatte vandhuller og søer indenfor 1.000 m af ejendommen. Der er desuden registreret to beskyttede, ikke-målsatte vandløb. Søerne og vandløbet grænser op til eller er omgivet af arealer i omdrift. På grund af denne beliggenhed er vandhullerne og vandløbet påvirket af eutrofiering stammende fra afdrift og udvaskning fra landbrugsarealerne. Der er på den baggrund ikke beregnet ammoniakdeposition på de forekommende § 3 søer eller vandløbet, da det er vurderet, at markbidraget ved almindelig udvaskning af kvælstof belaster søerne og vandløbet væsentligt mere end eutrofieringsbidraget fra ammoniakemission fra anlægget vil give anledning til. Der sker desuden ikke en merudledning af ammoniak fra anlægget.

Arealer:

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Afstanden fra udbringningsarealet til naturområdet vil normalt betyde, at hvis der er over 100 meter, vil der ikke kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha. Kun i de tilfælde, hvor udbringningsarealet er ca. 100 ha og derover, og naturarealet ligger øst for udbringningsarealet, vil der kunne konstateres værdier på omkring 1 kg N/ha.

Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1.000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens¹² §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 8) er angivet, hvilke naturtyper der nær udbringningsarealerne er registreret efter § 7, samt hvilke udbringningsarealer der evt. ligger indenfor bufferzonen og derfor omfattes af krav om nedfældning. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning alle arealer (i græs og på sort jord), og ikke kun arealer beliggende indenfor bufferzonen.

- § 7 områder:

Ingen af ejendommens arealer ligger i bufferzone til et § 7 areal, og ingen af udbringningsarealerne er på den baggrund pt. omfattet af nedfældning på sort jord og i græs.

- § 3 områder:

Enkelte udbringningsarealer grænser op til § 3 områder. Ingen af disse naturtyper er karakteriseret som særligt følsomme overfor næringsstoffer, og der sker ingen ændringer i markdriften. Sammenholdt med, at al flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og i græsmarker pr. 1. januar 2011, er det vurderet, at deposition af kvælstof som følge af udbringning ikke vil påvirke naturtyperne væ-

¹² Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

sentligt i ansøgt drift. Der kan være påvirkning af områderne på mere end 1 kg N/ha ved afstande under 30 meter. Grundet placeringen i landbrugsområde vurderes de pågældende § 3 områder ikke at være særligt sårbare overfor ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, og der stilles derfor ikke yderligere krav, hvad angår udbringning.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – terrestrisk natur

Ejendommens driftsbygninger ligger ca. 270 m fra nærmeste Natura 2000 område, som er Ramsarområdet "Lillebælt", EF-habitatområde nr. 96 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 47. Udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 7.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen § 7 (bek. nr 408 af 1. januar 2007, bek. om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter) skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-området væsentligt, som beskrevet i separat afsnit.

Driftsbygningerne ligger udenfor Natura 2000, mens enkelte arealer er beliggende indenfor ramsar, habitat- samt fuglebeskyttelsesområde Lillebælt. Mark 6-0 grænser op til en følsom skovtype " 9130, Bøgeskov på muld", og Haderslev Kommune vurderer at denne skovtype er kvælstoffølsomt, og for at reducere randeffekter og kvælstof deposition dertil, stilles der vilkår om 10 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer op til kvælstoffølsomme skovtyper på mark 6-0.

Anlæg:

Habitatnaturtyper/arter:

Idet dyreholdet ikke udvides eller ændres, og da der i forbindelse med revurderingen er foretaget driftsmæssige ændringer af hensyn til kravet om BAT, og da kvælstofdepositionen aftager eksponentielt med afstanden vurderer Haderslev Kommune, at den eksisterende drift ikke vil påvirke Natura 2000 området væsentligt.

Det vurderes, at der ikke vil være påviselige effekter som følge af den eksisterende drift. Jf. DMU's notat af den 26/06/2005¹³ vedrørende usikkerheder i modeller for ammoniak anses tærskelværdien for merdepositioner fra en enkelt isoleret kilde at ligge på 0,6 kg N/ha/år – dog afhængigt af naturtypens følsomhed. For merdepositioner på 0,1 kg N/ha/år eller derunder anses det ikke for muligt at påvise ændringer i selv følsomme økosystemer i f.eks. Natura 2000 områder. I dette konkrete tilfælde sker der ingen meremission af ammoniak fra anlæggene, og totaldepositionen er beregnet til ca. 1,78 kg N/ha/år til yderkanten af udpegningen syd for ejendommen.

Samlet vurderes det, at den totale deposition på naturtyperne er så lille, at den ikke har en væsentlig betydning for Natura 2000 området, og da ammoniakdepositionen aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden er det vurderet, at ammoniaktabet fra staldanlægget ikke vil bidrage til målbar belastning af andre internationale beskyttelsesområder, der ligger længere fra anlægget.

Arealer:

Enkelte udbringningsarealer er beliggende i Natura 2000 området *Lillebælt*. Samlet vurderes det, at ammoniakfordampning som følge af den eksisterende drift ikke vil forringe tilstanden af naturtyper og arter (jf. habitatbekendtgørelsen), der er udpegningsgrundlag for Internationale Naturbeskyttelsesområder, idet markdriften er uændret og ikke intensiveres.

Haderslev Kommune har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Internationale Naturbeskyttelsesområder væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Internationale Naturbeskyttelsesområder under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er foretaget på baggrund af den viden og de beregningsmetoder, kommunen har på området.

Det vurderes ud fra de foreliggende data for området omkring husdyrbruget og ud fra gennemgang af luftfotoserier, at nærområdet omkring husdyrbruget ikke rummer næringsfattige naturtyper udover de nævnte, der kan karakteriseres som EF-habitatnaturtyper.

Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten snæbel, (v) insekter med arter af

¹³ [http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individualt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder.pdf](http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individualt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU%20om%20modeller%20for%20ammoniakbelastning%20fra%20enkelte%20kilder.pdf)

biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne enkelt månerude, vandranke, liden najade, fruesko, mygblomst, gul stenbræk og krybende sumpskærm.

Habitatdirektivets bilag IV-arter skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af " Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være vandflagermus, dværgflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, brun flagermus, skimmelflagermus, trolldflagermus, pipistrelflagermus, birkemus, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse, stor vandsalamander, marsvin og snæbel. Den eksisterende drift vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

I det følgende vurderes forekomsten af en række arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelsesområde. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer af arter i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Flagermus: Følgende arter kan have yngle- og rasteområder i Haderslev Kommune:

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kasematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentonii*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintret i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeløfter, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alleer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og den ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer. Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrellflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Påvirkning af flagermusens yngle- og rasteområder – samlet vurdering:

Ejendommen og de tilhørende udbringingsarealer indgår i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at der ikke foretages ændringer i markdriften, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger af fortsat drift, da arealanvendelsen forbliver uændret.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevs-skrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

Påvirkning af birkemusens yngle- og rasteområder

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

I ansøgte projektområde er birkemus ikke registreret, og det er vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke birkemusen negativt, idet arealanvendelsen ikke ændres.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger. Markfirben bruger bl.a. sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer.

Påvirkning af markfirbens yngle- og rasteområder

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten. Inden for projektområdet ændres der ikke på arealanvendelsen, og det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at have en negativ effekt for arten.

Padder: Følgende arter kan have yngle- og rasteområder i Haderslev Kommune:

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er vandhuller, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfør (*Pelobates fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene vandhuller og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af vandhuller.

Løvfrø (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Århus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune og fundet på en lang række lokaliteter. Løvfrø yngler i lavvandede lysåbne vandhuller, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (Bufo Calamita) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (Triturus cristatus) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede vandhuller af varierende størrelse, men med rent vand. Vandhuller af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør.

Påvirkning af padders yngle- og rasteområder – samlet vurdering:

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder. Der sker ikke ændringer i arealanvendelsen..

Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen). Kommunen vurderer desuden, at dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer – afhængigt af bredden – vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. På baggrund af de generelle regler for bræmmer vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forringe livsbetingelserne væsentligt.

Det skal bemærkes, at anlæggelse af dyrkningsfri bræmmer, oprensning af tilgroede vandhuller og fjernelse af buske og træer vil forbedre livsbetingelserne for arten. Bemærk: oprensning og andre fysiske forandringer kræver i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 tilladelse fra kommunen.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinjer mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter, jf. Vandløbslovens bræmmebestemmelser.

Marsvin (Phocoena phocoena)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Påvirkning af marsvins yngle- og rasteområder

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvinets levevis.

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Arten lever i vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Gelså er op til Hjartrbro udpeget som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Påvirkning af snæblens yngle- og rasteområder

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke arten. Projektet vurderes ikke at ville påvirke levevilkårene for snæbel negativt, såfremt de generelle krav til bræmmer omkring vandløb og vandhuller overholdes.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller

Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gyllebeholdere). Der er i den forbindelse stillet vilkår, som har til formål at forebygge uheld samt sikre korrekt ind-

sats såfremt der alligevel skulle ske uheld. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne.

Det er vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår for at sikre ovennævnte arter.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Driften vurderes samlet ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Haderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- at driften på ejendommen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at fortsat drift ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.¹⁴

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra ejendommen
- Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer, (Haderslev Kommuneplan 2009-2020)

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger der ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for ændringen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes, at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det kommunens opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. I dette konkrete tilfælde vil der lokalt ikke ske nogen ændringer.

For Haderslev Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Flovtvej 35 gælder, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

¹⁴ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kortbilag forudsætningerne for afgørelsen.

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Hans-Henning Kraack
Adresse: Flovtvej 35
Telefon: 74584224
Mobil: 74584224
e-mail: kraack@email.dk

Opstart af anlægsarbejder: Ingen, revurdering af nuværende godkendelse
Byggeri forventes afsluttet: Ingen, revurdering af nuværende godkendelse
Driftsstart staldanlæg: Ingen, revurdering af nuværende godkendelse

Ikke teknisk resumé

Haderslev Kommune foretager en revurdering af godkendelsen af den eksisterende produktion på bedriften Flovtvej 35, 6100 Haderslev. Bedriften er tidligere godkendt den 11. april 2001 efter dagældende § 33 i miljøbeskyttelsesloven¹⁵. Miljøgodkendelser skal revurderes første gang senest 8 år efter meddelelse af godkendelse i henhold til § 41 i miljøbeskyttelsesloven.

Med den foreliggende afgørelse er der foretaget en revurdering af vilkårene i virksomhedens miljøgodkendelse, samt sammenskrivning af de fremtidigt gældende vilkår for virksomhedens miljøgodkendelse.

Revurderingen har givet anledning til, at samtlige af de eksisterende vilkår er udgået som følge af nye beskyttelsesniveauer i henhold til husdyrgodkendelsesloven¹⁶, samt af opnåelige emissionsniveauer ved brug af renere teknologi (BAT). Denne fremgangsmåde er vurderet at være i overensstemmelse med gældende vejledninger fra miljøstyrelsen og praksis på området i øvrigt.

Revurderingen har samtidig givet anledning til, at der stilles nye vilkår om generelle forhold, indretning, og drift, støj, jord og grundvand, årlig indberetning, driftsforstyrrelser/uheld og foranstaltninger ved ophør.

Næste revurdering skal senest finde sted i 2020.

O-alternativ

Ved revurderinger skal der ikke redegøres for alternativer, da husdyrbruget er lovligt etableret.

Oplysninger om ejendommens placering

Lokalisering og landskab

Ejendommen ligger i et landbrugsområde 11 km øst for Haderslev. Ejendommens staldanlæg er placeret i primær jordbrugsområde. Der etableres ingen nye bygnigner. Ejendommens placering fremgår af bilag 8.

¹⁵ Lov nr. 698 af 22. september 1998 om Miljøbeskyttelse

¹⁶ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Generelle afstandskrav	
	Faktisk afstand Fra nærmeste staldcentrum
Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer (krav):	
Nærmeste nabo (krav 50 m)* (korteste afstand fra stald)	121
Nærmeste nabo, uden landbrugspligt**	179
Byzone**	1761
Samlet bebyggelse i landzone**	306
Afstandsforhold fra nyetablerede staldbygning/gyllebeholder (krav)***	
Ikke almene vandindvindingsanlæg (25 m)	> 80 m
Almene vandindvindingsanlæg (50 m)	> 500 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	> 300 m
Offentlig vej / privat fællesvej (15 m)	16 m
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 500 m
Beboelse samme ejendom (15 m)	70 m
Naboskel (30 m)	31 m

* Husdyrlovens § 6.

** Afstandskravet beregnes af www.husdyrgodkendelse.dk

*** Husdyrlovens § 8.

Landskabelige hensyn

Det eksisterende anlæg ligger i landzone 11 km øst for Haderslev. Eksisterende anlæg er tilplantet med hybenrose mod nord og øst med enkelte solitære lindetræer. Mod syd er der naturlige læhegn i markskel og mod vest er der anden driftsbygning.

Der er tale om et åbent landskab af stor skala, som er præget af landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse og samlet bebyggelse. Der er kun få læhegn og der er kun lidt beplantning omkring ejendommene i området.

Lysforhold

På bedriften er der ingen natbelysning i staldene, og kun arbejdslys efter behov, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Husdyrgødning

Der er to underjordiske vaskevandsbeholdere på hhv. 50 og 80 m³. Med let udkørselsudstyr og 5 ugers kapacitet i beholderne svarende til en rotation, er der 12 måneders kapacitet til rengøringsvand. Rengøringsvandet er dog spildevand iht. lovgivningens definitioner og må udkøres året rundt.

Årlig produktion af husdyrgødning af dybstrøelse

Der produceres årligt 1.672 tons dybstrøelse, der placeres i markstakke. Opbevaringskapaciteten er over 12 måneder, da markstak kan benyttes.

BAT-redegørelse-opbevaring

Ansøger oplyser ikke om særlige tiltag i forhold til opbevaring i markstak. Ansøger har ikke fravalgt nogen teknologier i forhold til opbevaring i markstak. Ansøger har dog fravalgt teknologier som ureaseinhibitorer og pH-reducerende stoffer i gødningsmåtten i stalden, da der jf. seneste undersøgelse ikke har kunne konstateres en ammoniakreducerende effekt af disse teknologier

BAT-redegørelse udbringning

Ansøger oplyser i forhold til BAT for udbringning af husdyrgødning, at der:

- udarbejdes gødnings- og sædskifteplaner årligt
- jævnligt udtages jordprøver til næringsstofanalyse
- ikke tilføres gødning til stejle hældende marker
- ikke tilføres gødning til arealer umiddelbart op til vandløb.
- spredes gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst
- ikke tilføres gødning til vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- spredes gødning indenfor almindelig arbejdstid og ikke i weekends
- spredes gødning under opmærksomhed på vindretning i forhold til naboer.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed	
	Nudrift
Ejet + forpagtet*	318,62 ha
I alt	318,62 ha

*ejet af:

Ellen Mortensen, Fløvtvej 58, 6100 Haderslev

Harmoniarealet

Ejendommens produktion af husdyrgødning er på 311,50,00 DE til udbringning på ejendommens ejede/tilforpagtede arealer samt afsætning af 129 DE til biogas i Tyskland (Anton Knoll GmbH, Drofstrasse 1, D- Geeste-Bramhar).

Med et harmonikrav på 1,4 DE pr. ha og udbringning af 318,50 DE slagtekyllinger er harmonikravet beregnet til 227,5 ha. Med 318,62 ha til rådighed er dette krav opfyldt. De resterende 219 DE afsættes til biogas.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udbringningsarealet.

Bedriftens indretning og drift

Staldanlæg

Se oversigt over indretningen på bilag 1.

BAT-Teknologier

Kemisk luftvasker reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne, skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Dette betyder for det konkrete projekt, at man skal samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af renseren, dette vil kræve en omfattende ændring af bestående ældre staldkonstruktion. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr. Af BAT-bladet fremgår, at kemisk luftrensning stadig er på forsøgsstadiet. Et anlæg, der ikke er længere fremme i udviklingen, vurderer ansøger ikke at være BAT-teknologi. Der er ikke længere danske firmaer, der forhandler teknologien, hvilket gør det til en usikker investering mht. til efterfølgende service, reservedele mv. De hollandske typer på markedet har ydermere ikke været afprøvet under danske forhold, hvilket gør, at teknologien endnu ikke kan anbefales. Luftvaskeren er valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.

I revurderingsforløbet er der ligeledes fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger, der ligeledes er BAT. Begrundelsen for disse fravalg er, at teknologierne enten ikke er økonomisk proportionelle, ikke teknisk fungerende på deres nuværende stade, eller at der ikke kan konstateres en statistisk signifikant reduktion af ammoniakemissionen ved brug af teknologien.

Virkemiddel	Effekt	Begrundelse for fravalg incl. økonomi
Tilsætning af ureaseinhibitor til gødningsmåtte	Kan teoretisk sænke ammoniakfordampningen fra måtten	Der er ikke dokumenteret ammoniakreducerende effekt ved tilsætningen af ureaseinhibitorer til strølesmåtte i slagtekyllingestalde
Afbrænding af gødning	Kan teoretisk sænke ammoniakfordampningen fra lager og udbringning	Effekten er ikke dokumenteret. Afbrænding straks efter udmugning vil reducere ammoniaktabet fra husdyrgødningens lagring og udbringning, men effekten kan ikke kvantificeres på det foreliggende dokumentationsgrundlag.
Køling af indblæsningsluft via højtrykskøling	Kan teoretisk sænke ammoniakfordampningen	Der er ingen dokumentation for, at ammoniakfordampningen kan reduceres ved anvendelse af højtrykskøling i slagtekyllingestalde. Derimod viser undersøgelser, at ammoniakfordampningen potentielt kan øges i fjerkræstalde ved anvendelse af højtrykskøling.
Køling af indblæsningsluft via kølepads	Kan teoretisk sænke ammoniakfordampningen	Der er ingen dokumenteret effekt på ammoniakfordampning.
Tilsætning af pH reducerende stoffer til gødningsmåtten	Kan teoretisk sænke ammoniakfordampningen fra måtten	Udenlandske undersøgelser har vist, at tilsætning af pH regulerende midler til fjerkrægødningsmåtten kan reducere ammoniaktabet. Teknologien er endnu ikke undersøgt i Danmark. Pga. væsentligt anderledes produktionsforhold i Danmark vurderes de fundne effekter i de udenlandske forsøg ikke at kunne overføres til danske forhold.
Biologisk luftrensning i fjerkræstalde	Kan sænke ammoniakemissionen fra stalden	Det vurderes, at teknologien ikke er anvendelig i fjerkræstalde med de erfaringer, der foreligger på nuværende tidspunkt. Der er således ikke tilgængelig dokumentation for effekten på ammoniak og lugt fra fjerkræstalde. Erfaringer fra biologisk luftrensning i svineproduktion viser, at biologisk luftrensning kan reducere ammoniak- og lugtemissionen. Det vurderes derfor, at teknologien også vil have effekt på fjerkræstalde. Dette vurderes dog først at være praktisk muligt, når problemet med fjernelse af støv løses.
Gulvvarmekøling Combi-deck	Kan sænke ammoniakemissionen fra stalden	Det er i Danmark normalt med 1 til 3 cm strøelse, samt isolering af gulvet, hvor det i udlandet er normalt med ingen isolering og 20 til 30 cm strøelse. Et af tiltagene ved combidecksystemet er, at reducere denne måttetykkelse. Dette vurderes at give en mærkbar effekt i forhold til ammoniakfordampning. Med udgangspunkt i afprøvningen foretaget af Wiers et al. (2001) og vurdering af produktionssystemet er der ikke klare indikationer på at combideck har reducerende effekt på ammoniakemissionen. Tværtimod øges risikoen for fugtdannelse i gødningsmåtten, som følge af kondensering, pga. af den høje luftfugtighed i stalden. Det vurderes, at combideck systemets ammoniakbegrænsende effekt alene skyldes den reducerede mængde af strøelse i stalden til niveauet i danske slagtekyllingestalde. Det forventes derfor, at teknikken ikke kan reducere ammoniakfordampningen fra danske slagtekyllingestalde, der alle har en måttetykkelse på 1 til 3 cm.

Ventilation

Staldene ventileres med undertryk-sanlæg. I de eksisterende to stalde er der 34 afkast i kip a 14.000 m³/time og 6 gavlventilator a 25.000 m³/time. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret i forhold til vækstparametrene: temperatur, fugtighed, optimalt luftskifte. Der er dieseldrevet nødstrømsanlæg på bedriften.

Der er monteret MultiStep. Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget -sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget, men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion (se også afsnittet om Kemikalier i ansøgning)

Der højtryksrensnes med iblødsætning og efterfølgende tilsætning af sæbe efter hvert hold med afløb til opsamlingsbeholdere..

Management

På bedriften udarbejdes gødningsplan, der er dagligt eftersyn af anlæg mv. og registrering af ressourceforbrug, oplæring og uddannelse af personale mv, hyppig rengøring og der er udarbejdet beredskabsplan.

Egenkontrol

Der er egenkontrol i forhold til kyllingernes vækst, foderforbrug, vandforbrug og dødelighed. Vand og foder logges automatisk og der foretages daglig registrering af døde dyr. Der føres lister over ind- og udsætninger.

Ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde og fodersiloer blive tømt og rengjort. Opsamlingsstank tømmes på harmoniareal. Desuden vil ejendommen bygninger blive vedligeholdt således at ejendommen ikke forfalder.

Redegørelse for mulige uheld, Minimering af risiko for uheld, Minimering af gene og forurening ved uheld

Da ejendommen ikke har gylle, er der begrænset mulighed for store uheld. Der er i beredskabsplanen gennemgået mulige forureninger med diesel, pesticider, strømsvigt, lækage i drikkevandssystem m.m.

Foder

Der fodres med pelleterede foderblandinger tilsat hvede, som opbevares i separat lukkede siloer. Der fodres med fytasetilsat færdigfoder og der anvendes fasefodring. Fodret iblandes hel hvede efter kyllingerne når en vis alder og andelen af hel hvede tilpasses kyllingernes proteinbehov. Der anvendes multifasefodringen. Fytaseindholdet i tilskuds fodret er 520 FTU (fytase units).

Opbevaring af foder

Foderet opbevares i udendørs 45 m³ siloer, 2 stk ved hver stald.

BAT-redegørelse

Foderplaner, -indholdsmængder og sammensætning udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent og sikrer at der anvendes nyeste viden indenfor fodring. Der anvendes fasefodring i besætningen. Der anvendes som minimum 3 faser i besætningen Således tilpasses foderet kyllingernes fysiologiske formåen over hele vækstperioden. Der tilsættes fytase til foderet..

For at begrænse udledningen af N og P, arbejders der på at få en høj fodereffektivitet og tilvækst som muligt.

Minimering af spild

Foderet blæses / snegles ind til opbevaring i siloer, der er ikke spild forbundet med denne transport. Fodertildeling foregår via lukkede rørstrengte med udfodring i skåle. Der anvendes kun tørfoder i stalden.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug	
	Nudrift
Dieselolie	- l
Elforbrug	150.000 kWh
Vandforbrug	6.700 m ³

Vand

Der forbruges ca. 5.700 m³ årligt til drikkevand i slagtekyllingestaldene og 1000 m³ til rengøring i produktionsanlægget i alt 6700m³ årligt.

BAT-redegørelse vandbesparende foranstaltninger

Ansøger oplyser i forhold til BAT for energi og vand, at der:

- anvendes koldt vand til iblødsætning og vask af stalde
- anvendes iblødsætning før vask
- anvendes højtryksrenser til vask
- anvendes drikkepipler med spildopsamling
- foretages daglig lækagekontrol af drikkevandssystem

Energi

Elektricitet anvendes til ventilation samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift er på ca. 150.0000 kWh.

BAT-redegørelse energibesparende foranstaltninger

Ansøger oplyser i forhold til BAT for energi, at der:

- rengøres og vedligeholdes ventilation ved hvert holdskifte for at sikre lav energiforbrug
- styres ventilation med fugtigheds- og temperaturfølere
- anvendes lavenergilystofrør
- anvendes timer til lystidsstyringen

Transport

Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage.

Type	Antal
Kyllinger til ejendommen*	8
Slagtekyllinger fra ejendommen*	96
Døde dyr**	26
Andet	20
Foder***	104
Brændstof****	3
Husdyrgødning*****	180
Transporter i alt	437

Beskrivelse af transport

* Produktionen foregår som alt ind alt ud. Dvs. alle dyr sættes ud på én gang, ligesom der leveres nye kyllinger på én gang. Dette sker for hver rotation, ca. 8 gange årligt.

** DAKA afhenter døde dyr fra lukket container efter behov – ca. 1 gang hver anden uge.

*** Der leveres foder gang 3 gange om ugen

**** Der bruges brændstof til opvarmning af fjerkræstaldene.

***** Der produceres ca. 180 tons pr. rotation –

Kort over adkomstveje for ejendommen, se bilag 5

Kort over transportveje for ejendommen, se bilag 9

Støj/støv/lugt

Beskrivelse af støjkloder

Aflæsning og indblæsning af foder giver anledning til støj ca. en time pr. foderleverance. Ventilation af staldanlæg kan være kilde til støj, hovedsageligt i slutningen af produktionsperioden hvor ventilation behovet er størst. Ventilationsbehovet er desuden afhængigt af udendørs temperatur og årstid. Øvrige støjkilder er til- og frakørsel af foder, produkter og kyllinger. Alle stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Leverance af foder og dyr foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid og på hverdage. Indfangning og læsning af slagteklare dyr kan strække sig over et par dage. Bortkørsel af gødning foregår umiddelbart efter at stalden er tømt og tager ca. en dag.

Driftsperiode for støjkilder

Se ovenstående og under punktet "Transport".

Tiltag mod støjkilder

Der tilstræbes, at transport sker i tidsrummet kl. 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage.

Støv

I forbindelse med ventilationsanlæg, ved strøelse i stald med halm, træspåner, rapsstrøelse og træmel, aflæsning af foder og transporter kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer. Ejendommens drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener.

Lugt

Lugtgener begrænses ved at holde en god hygiejne omkring staldene, samt ved håndtering af foder og gødning. Tilstrækkelig ventilation er medvirkende til et godt staldklima hvilket mindsker lugten i afkastluften.

Se endvidere afsnittet om kommunens vurdering af de nuværende lugtgener, idet ansøgers oprindelige redegørelse for lugt og reduktion heraf, må anses for utilstrækkelig.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr vil ske i form af aftale med autoriseret firma om skadedyrs bekæmpelse.

Fluegener

Der foretages normalt ikke fluebekæmpelse, da produktionscyklus er ugunstig for udvikling af fluer. Det generelle rengøringsniveau er desuden så højt at der ikke findes organisk materiale noget sted som kan igangsætte en flueplage.

Skulle der af helt ekstraordinære årsager alligevel opstå behov for fluebekæmpelse, vil retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium blive fulgt.

Affald

Affaldshåndtering

Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes hver anden uge. På bilag 5 er angivet placering af døde dyr.

Fast affald

Alt fast affald opbevares i container og afhentes hver 14. dag af kommunal ordning til genbrugsplads.

Olie og kemikalieaffald

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald. Olieaffald opbevares i maskinhal. Pesticidrester og tomme dunke opbevares i kemirum.

Se bilag 10 vedr. affaldsmængder, -typer og bortskaffelse

Tanke til diesel- og fyringsolie:

Titan plasttank fra 2005 til bildiesel på 1300 l opstillet på betongulv i lade. Godkendelsesnr. 06MM6167.

Tank fra Roug fra 1999 til traktordiesel på 5900 l placeret på betongulv i maskinhus. Godkendelsesnr. 90611-01.

Jordtank fra Roug fra 1999 til fyringsolie til kyllingehuse på 5900 l, nedgravet vest for kyllingehus. Godkendelsesnr. 90687-01

Alle tanke har overfyldningsalarm.

Foruden de tre ovennævnte tanke findes ganske rigtig en mobil tank på 440 l. Den monteres på en bil og bruges i højsæson for markarbejde.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er indrettet aflåst kemikalerum med fast gulv i maskinhus. Der er 5 m² vaskeplads til fyldning og vask af sprøjte. Der er påfyldudstyr på sprøjten. Skyllvand fra indvendig vask sker ved udsprøjtning over afgrøden.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes en gang om ugen eller efter behov. På bilag 5 er angivet placering af døde dyr til afhentning.

Spildevand

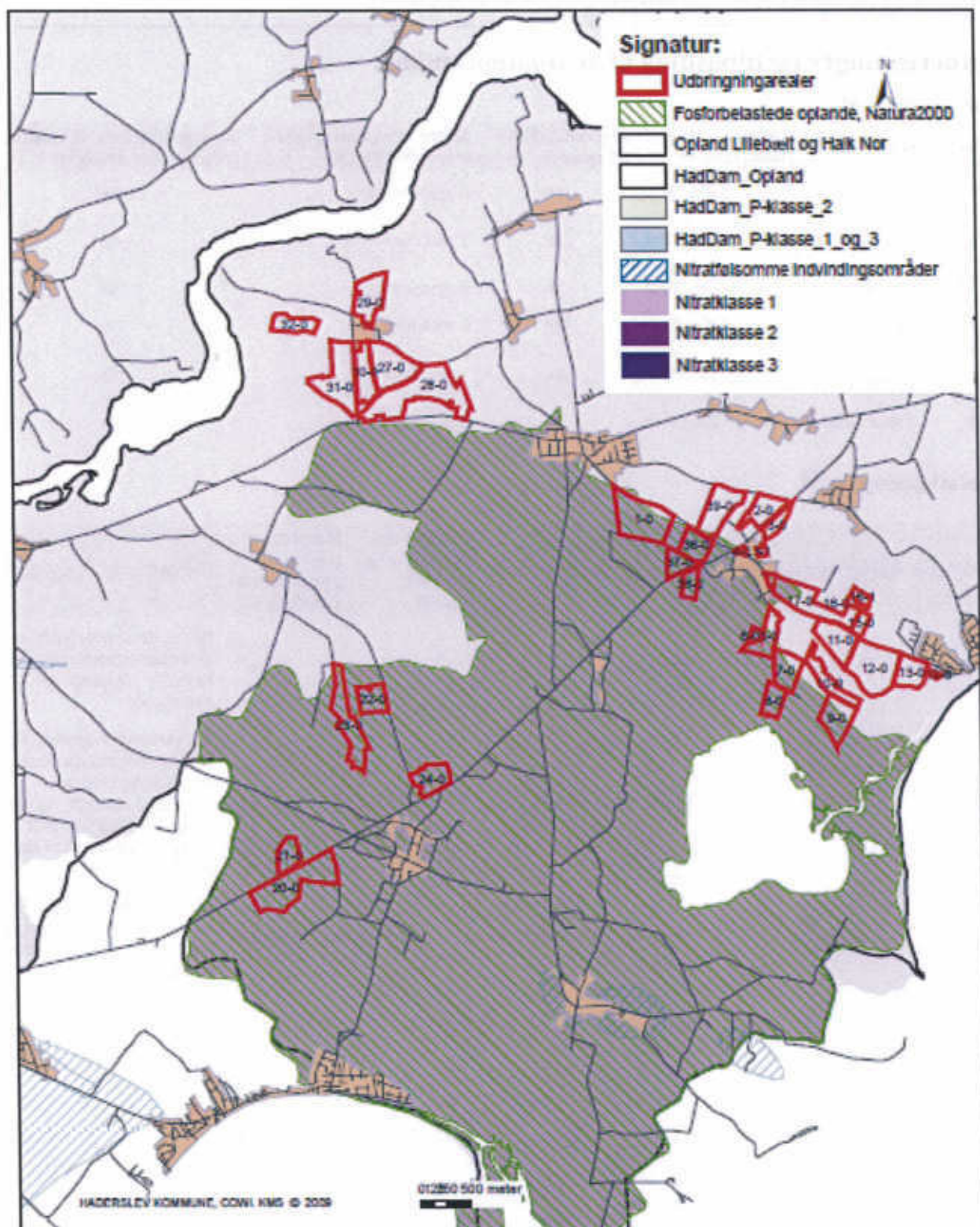
Spildevandsmængde og spildevandsafledning

Rengøringsvand fra rengøring af stalde, i alt ca. 1000 m³ årligt, ledes til 50 og 80 m³ underjordiske opsamlingstanke. Disse tømmes på harmoniareal efter behov. Tagvand og vand fra befæstede arealer tilledes forsinkelsesbassin og afledes til dræn. Der er vaskeplads på ca. 5m², der ledes til opsamlingsbeholder. Sanitært spildevand fra stuehus og mandskabsrum tilledes offentlig kloak.

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Udbringningsarealer

Titel

Flotvej 35, Udbringningsarealer

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skævsidigheder.
Der tages forbehold for kortets ajourføringstæthed.

Teknik & Miljø - Miljø og Natur

Sagsbehandler:

Journalnummer:

Udskrevet den: 15-09-2010

Målestoksforhold: 1:46.948

Haderslev

Bilag 3: Ventilationsindstillinger, fremtidige

Bilag 3 Lugt og ventilations tilpasning – Miljøansøgning Hans-Henning Kraack

Lugtberegninger og tilpasning af ventilationsanlæg.

Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område (meter)	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
stald 1+2	Byzone	1761,84 m	Nej	0 ejendomme	Nej
stald 1+2	Samlet bebyggelse	306,04 m	Ja	1 ejendom	Ja
stald 1+2	Enkelt bolig	179,39 m	Ja	0 ejendomme	Ja
stald 3	Byzone	1790,05 m	Nej	0 ejendomme	Nej
stald 3	Samlet bebyggelse	353,06 m	Ja	1 ejendom	Ja
stald 3	Enkelt bolig	220,07 m	Ja	0 ejendomme	Ja

Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	631,30 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	475,90 m	471,14 m	472,31 m	323,12 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	222,26 m	177,81 m	178,35 m	194,17 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Beregninger med 80 % ventilation i gavlventilator:

Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område (meter)	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
stald 1+2	Byzone	1749,84 m	Nej	0 ejendomme	Nej
stald 1+2	Samlet bebyggelse	329,01 m	Ja	1 ejendom	Ja
stald 1+2	Enkelt bolig	204,82 m	Ja	0 ejendomme	Ja
stald 3	Byzone	1773,27 m	Nej	0 ejendomme	Nej
stald 3	Samlet bebyggelse	386,39 m	Ja	1 ejendom	Ja
stald 3	Enkelt bolig	256,50 m	Ja	0 ejendomme	Ja

Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	631,30 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	475,90 m	471,14 m	472,31 m	349,85 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	222,26 m	177,81 m	178,35 m	223,59 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Det ændrer ikke på den samlede lugtgene at flytte ventilationsafkastet til gavlventilator. Der er stadig den samme maksimale belægning på ejendommen. Men lugtcentrum flyttes væk fra den samlede bebyggelse.

Ved i den nye stald at etablerer et ventilationsanlæg, der hovedsageligt baseres på gavlventilation med afkast væk fra samlet bebyggelse vil mindst 80 % af ventilationsafkastet ske den vej. For at illustrere det i ansøgningen er staldens længde forkortet til 1/3 af den faktiske længde. (1/3 er valgt frem for 1/5 fordi de resterende 20 % af ventilationsafkastet vil foregå fordelt over hele staldens længde)

De eksisterende stalde er ligeledes forkortet – ca. 50 % da det vil kræve flere ændringer hvis man skal helt op på 80% af ventilationen via gavlventilation.

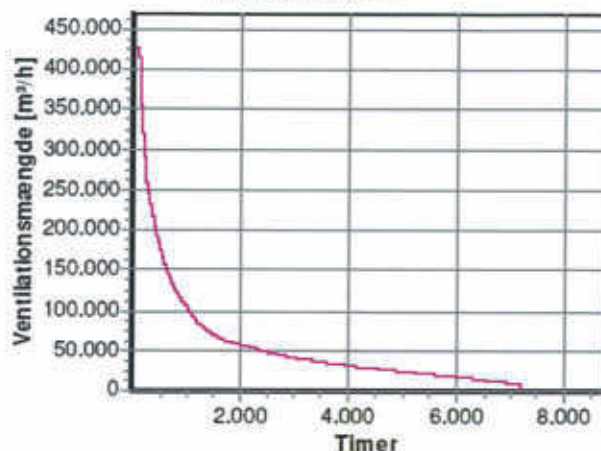
Alt i alt ændrer det den vægtede gennemsnitsafstand til 349,85 – en forlængelse på 26,7m

Sagt på en anden måde: Den ændring det giver svarer til at reducerer belægningen på ejendomsniveau med 8,5 ton

Andel af luft gennem nord gavle.

Der arbejdes med en model som giver en luftpassage gennem nordgavlene på 80 % af ventilationsluften

Ventilation

Grafen viser ventilationsbehovet for 35 dags kyllinger. Hvis vi forudsætter at der sidder to 30.000 m³ gavlventilatorer vil disse 60.000 m³/time være tilstrækkelig ventilation, undtagen de sidste 1752 timer årlig hvor der er høj belægning i stalden. Det svarer til ca 80 % af tiden.

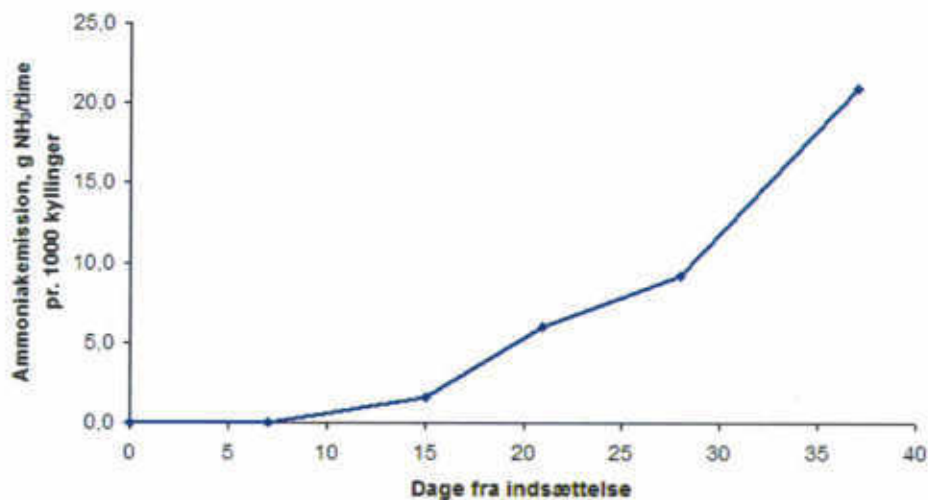
Sydlig gavlventilator

Ventilationssystemet kan indstilles således at de sydlige ventilatorer anvendes til sidst. Det vil ikke gøre nogen forskel om de bruges som indsugning. I sommer situationen med fuld belægning er der behov for at fjerne luften gennem begge ender for at modvirke en for stor forskel i temperatur forskellige steder i stalden.

Af grafen ses at de sidste 60.000 m³/time kun bruges ca 200 timer årligt eller 20 dage. Der bliver tale om de sidste sommerdage før et hold slagtes. Disse beregninger er baseret på normal belægning.

Ventilation i tagkonstruktion

Denne anvendes i de tre første uger indtil der er et ventilationsbehov som muliggør anvendelse af gavlventilationen

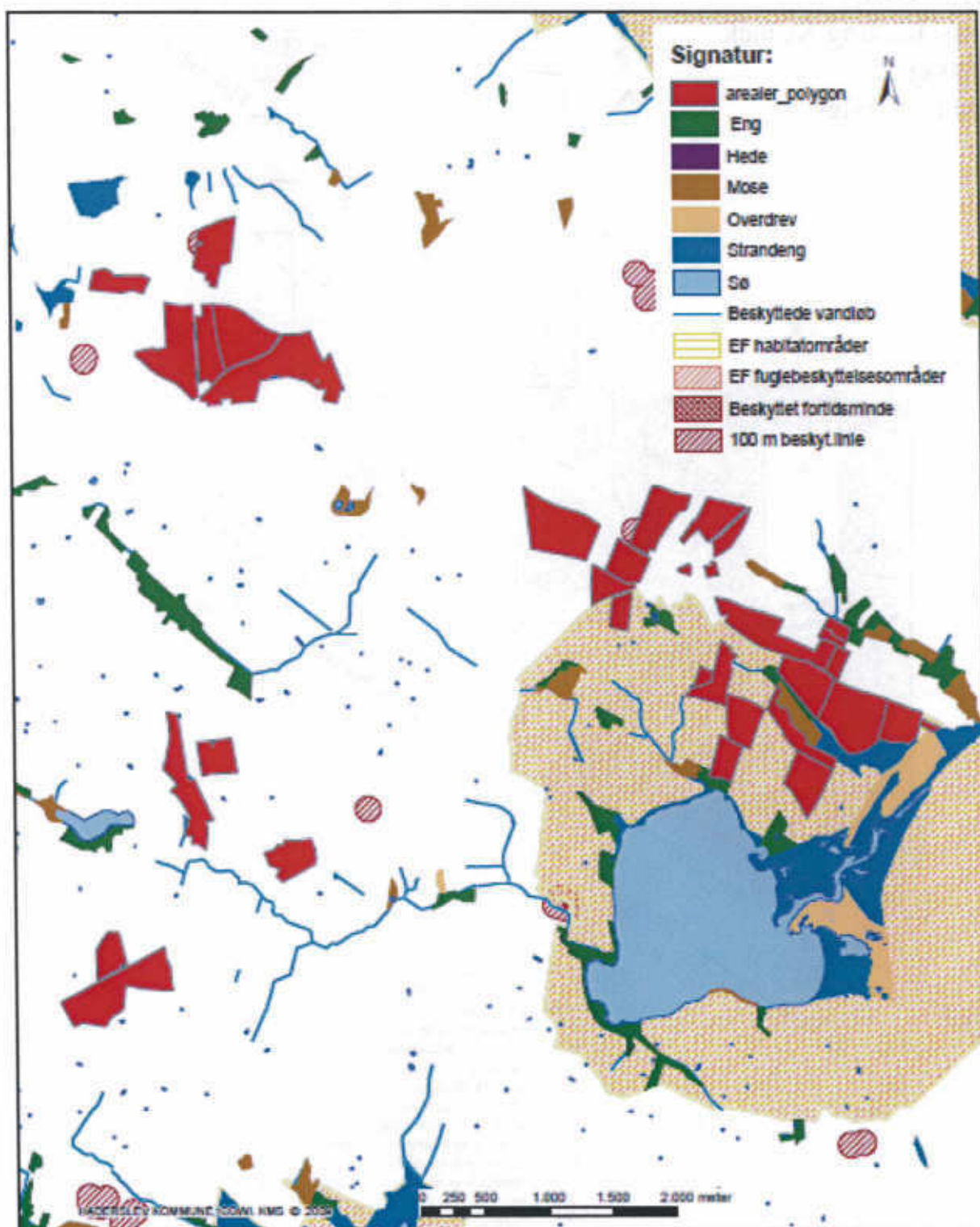

Denne graf viser emissionen som funktion af dyrenes alder. Emission og ventilationsbehov følges ad, og dermed ses at det lave ventilationsbehov de første 21 dage kun kan udføres ved tag ventilation. Senere stiger behovet således at gavlventilatorerne også kan benyttes.

Kontrol af korrekt anvendelse af ventilation

- Indstillinger på styring kan registreres.
- Drifts tid for de forskellige ventilationer kan logges.
- Almindelig logbog over indstillinger.

Bilag 4: Beskyttet natur

Titel

Flotvej 35, Beskyttet natur

Kartet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kartet kan ikke anvendes ved retssagigheder.
Der tages forbehold for senere oplysningsskift.

Teknik & Miljø - Miljø og Natur

Sagsbehandler:

Journalnummer:

Udskrevet den: 25-02-2010

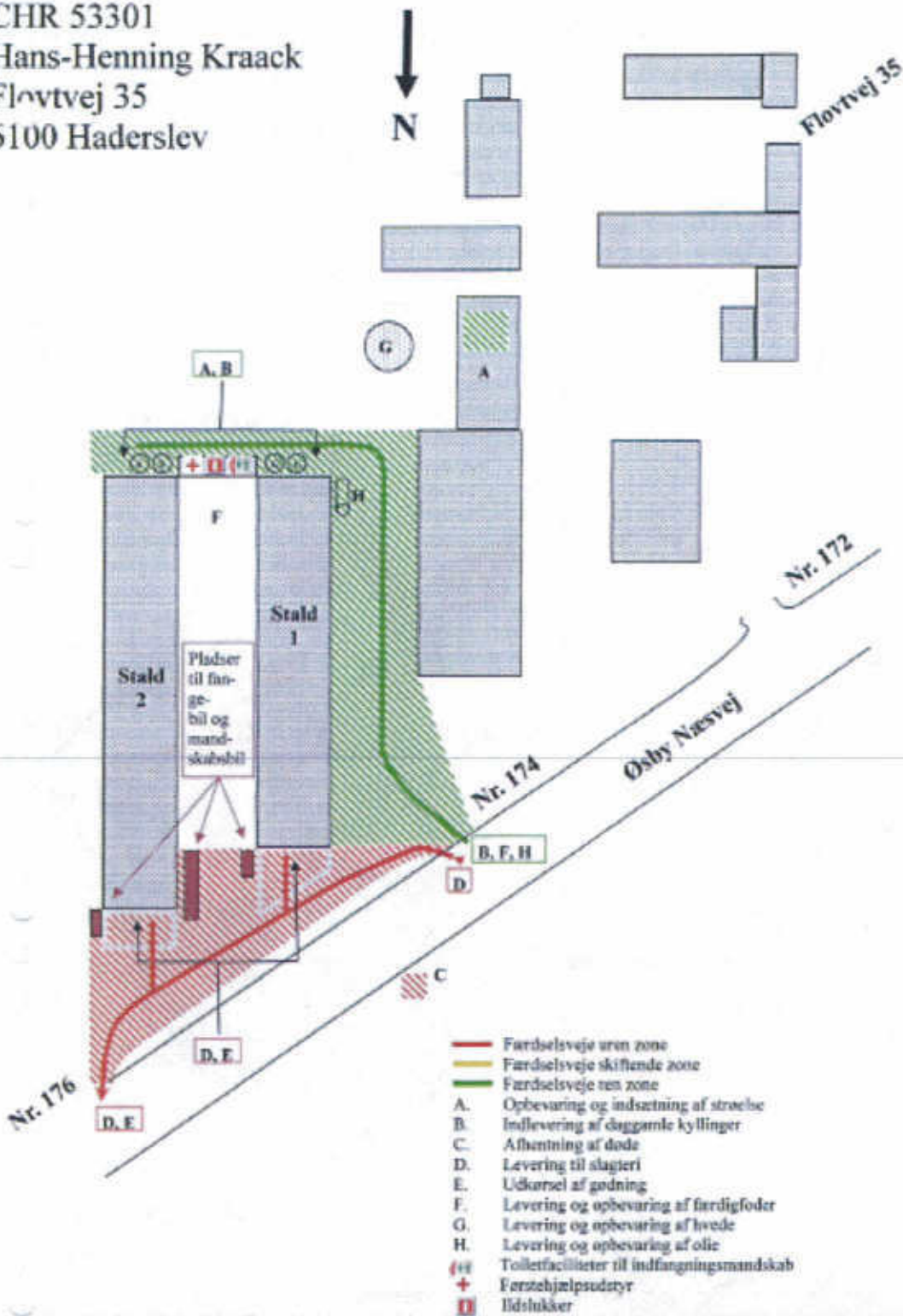
Målestoksforhold: 1:37.169

Haderslev

Bilag 5: Adkomstveje

CHR 53301
 Hans-Henning Kraack
 Fløvtvej 35
 6100 Haderslev

- Færdsejve uren zone
- Færdsejve skiftende zone
- Færdsejve ren zone
- A. Opbevaring og indsætning af strøbe
- B. Indlevering af døggamle kyllinger
- C. Afhentning af døde
- D. Levering til slagteri
- E. Udkørsel af gødning
- F. Levering og opbevaring af færdigfoder
- G. Levering og opbevaring af hvede
- H. Levering og opbevaring af olie
- ⊕ Toiletfaciliteter til indfangningsmandskab
- ⊕ Færdsejveudstyr
- ⊕ Ildslukker

Bilag 6: Managementredegyrelse

Baggrund

Slagtekyllingeproduktionen er en meget specialiseret produktion. Hver producent råder ofte over flere huse, og nogle gange også over flere ejendomme med slagtekyllinger.

En slagtekylling udruges på specielle rugerier, og leveres til produktionsbesætningen som daggammel kylling. Ved indsætning vejer den ca. 45 g, efter 35 – 40 dage i produktions stalden vejer kyllingen mellem 1.700 og 2.250 g og er klar til at blive slagtet.

Normalt bruges 7-10 dage mellem hvert hold til vask og klargøring, det betyder, at der kan produceres 6 - 8,5 hold hvert år i hver stald. Hvis der er flere stalde på samme ejendom, kører de normalt med samme alder, det er en strategi for vaccination og sygdomskontrol på ejendomsniveau.

Alt ind alt ud, drift

Slagtekyllingeproduktionen foregår som alt ind alt ud. Efter hvert hold rengøres stalden grundigt med vand og desinficeres, herefter følger en tomgangsperiode. I tomgangsperioden er der ingen dyr på ejendommen.

Rengøringen starter med at al gødningen fra stalden fjernes og køres til oplagring. Herefter vaskes stald og inventar. Specielt rengøres ventilation udvendig og indvendig, ligesom fodersiloer tømmer og rengøres. Stald, forrum, arealer ved udgange og fodersiloer desinficeres.

Efter en tomgangsperiode hvor stalden står tom og renses, gøres klar til nye dyr. Opvarmning og udtørring af stalden påbegyndes. Inventaret samles og afprøves, der tilføres en passende mængde strøelse. Det fyldes nyt foder i silo. Minimum 2 dage før de nye dyr kommer øges opvarmningen så hele stalden er ca. 33 °, når de daggamle kyllinger bliver leveret direkte fra rugeriet.

Den første tid er varme vigtig. Det er desuden vigtig med en vis fugtighed i stalden, for ellers får kyllingerne problemer med for lille vandoptagelse. Foder og rent vand er vigtig, især i starten. I løbet af 2-3 uger sænkes temperaturen til 18- 22 °, lysprogrammer og foderfaser benyttes til at opnå den ønskede udvikling på den ønskede tid. Vand og foder systemer tilpasses hele tiden til dyrenes udvikling og størrelse.

Den daglige pasning består i at tilse dyrene og at sørge for at foder, vand og klima er optimal i forhold til dyrenes udvikling. Der indsamles døde dyr og foretages inspektion 2-flere gange daglig. Drikkesystem renses regelmæssig, så der altid er frisk drikkevand. Drikkenipler og fodertrug kan justeres så de er tilpasset dyrenes udvikling bedst muligt. Pasningen består desuden i at foretage diverse vaccinationer og indsendelse af prøvemateriale i henhold til gældende salmonella kontrol.

Når kyllingerne har opnået en vægt på 1.700 – 2.250 g er de slagteklare, den vægt opnås efter 35 – 40 dage. Så indfanges og flyttes de vha. fangemaskiner og transportkasser, til modtagelsen på slagteriet.

Indfangning foregår normalt med maskiner som fylder kyllingerne i kasser. Kasserne stables på lastbilen. Lastbilen er indrettet til transport af slagtekyllingerne, dvs. klima under kørslen kan reguleres, ligesom på og aflæsning foregår uden fare for dyrene. Belægningen i kasserne tilpasses, så dyrene ikke lider overlast under transporten. Når kasserne er tømt på slagteriet, vaskes og desinficeres både kasserne og det øvrige transport- og indfangnings materiel.

Når stalden er tømt skal den rengøres på ny og gøres klar til næste hold kyllinger. Tømning foregår indenfor nogle timer, rengøring og vask af stalden foregår typisk i løbet af 1 – 2 dage. En rotation tager 6 – 8 uger.

Der anvendes skålfodring og vandnipler.

Der anvendes spåner, hakket halm eller rapsstrøelse. Materiale valget er afhængig af prisen. Der tilføres mellem 5 – 10 kg / m².

Egenkontrol

- Daglig føres logbog over produktionen; foder- og vandforbrug og dødelighed
- Der føres løbende kontrol med tilvækst.

- Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.
- Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.

Der føres løbende e-kontrol via Fjerkræraadets effektivitetskontrol. Her behandles data fortroligt og databasen danner grundlag for statistiske analyser af den Danske fjerkræproduktion. Myndighederne overvåger produktionen via indberetninger fra slagterierne og fødevarerregions dyrlæger.

Bilag 7: Beskrivelse af habitatområde – Lillebælt

Natura 2000 område "Lillebælt" (N112)

Natura 2000 området "Lillebælt" består af habitatområde "Lillebælt" (H96), fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47) og Ramsarområde "Lillebælt" (R15). Habitat- og fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for at beskytte en række naturtyper og arter, som udgør områdernes udpegningsgrundlag. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. De er derfor udpeget som Ramsarområder af det enkelte land.

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Ca. 280 km² består af hav og 70 km² er land. Havområdets jyske opland udgør ca. 46.000 ha. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde.

Der er 3 større beboede øer og 7 holme. Karakteristisk for området er de mange store og små kystlaguner, der er værdifulde levesteder for bundfauna- og flora, samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle.

Langs kysten og på øerne er der værdifulde strandenge og overdrev, der er levesteder for sjældne fugle- og plantearter.

Vigtigste naturværdier

Hele havområdet udgøres af habitattypiske lavvandede bugter, sandbanker, rev, kystlaguner og mudder- og sandflader. Der er flere større krumoddekomplekser, der nu er sammenvoksede og dækkede af strandeng med naturlige tidevandsrender og ofte med kystlaguner bagved. De vigtigste er Halk Nor, Bankel Sø, Hejlsminde Nor, på Årø, på Bålgø, Flægen og Emtækær Nor, der er væsentlige levesteder for flere sjældne fugle- og plantearter. I kystområderne er der også mange vigtige forekomster af kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær.

Lillebælt er udpeget som levested for 10 arter af ynglefugle. Området er især vigtigt for arterne havørn, rørhøg, fjordterne, havterne og dværgerterne. Fem arter af trækkende vandfugle er udpegningsgrundlag. Vigtigst er dykænderne ederfugl, bjergand, hvinand og toppet skallesluger, som dog alle er gået tilbage de senere år.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning: Den samlede kvælstofbelastning fra det sønderjyske opland og atmosfæren til Lillebælt og fjordene heri var i 2004 på ca. 5335 ton N. Heraf udgjorde landbrugets belastning ca. 2047 ton N. Den generelle eutrofiering med luftbårne kvælstofforbindelser påvirker i nogen grad strandengene. Større effekt har eutrofieringen på overdrevene og rigkærene, hvor tålegrænsen er overskredet. For rigkærene vurderes tilledning af drænvand fra de intensivt dyrkede arealer også at være en trussel. Kystlagunerne vurderes alle at være påvirkede af næringssalte med kraftig algevækst til følge. I modsætning til de nordlige og sydlige dele af Lillebælt rammes Natura 2000 området kun i mindre omfang af iltsvind på grund af mere effektiv opblanding af vandsøjlen.

Tilgroning: Mange steder opgives afgræsning af strandenge og overdrev med tilgroning til følge. Både langs den jyske og den fynske kyst er der massive tilgroningsproblemer i hovedparten af områdets strandenge og rigkær med en vegetation, der i større arealer er højere end 50 cm.

Unaturlige vandstandsforhold: Hydrologien i dele af habitat-områdets landområder er relativt upåvirket mens andre er stærkt påvirket. Mange af strandengene og rigkærene samt den nedbrudte højmosé på Brandsø er præget af grøftning eller udpumpning af vand i en sådan grad at der opstår sommerudtørring eller større skader.

Andre trusler: Strandengene invaderes generelt af Rynket Rose, der breder sig langs strandene og på strandengene. Løse hunde er et alvorligt problem flere steder, da fuglene forstyrres meget - især i yngletiden. På Årø Kalv og på småøerne, Linderum m.fl. går småbådsejlere i land i yngletiden på trods af adgangsforbud. Småbåde og surfere sejler på vandfladen ved Årø Kalv også i yngletiden. De alsidige aktiviteter på skydeterrænet ved Halk Nor medfører forstyrrelser, som må antages at påvirke ynglefuglene. Ræv ankom til Årø under isvinteren 1994/95, og forhindrer nu især Ederfugl i at yngle. På Bålgø og ved Emtækær Nor er der registreret forstyrrelser af ynglefugle, som bl.a. søges løst gennem henstillingsskilting.

Igangværende pleje og genopretning

Området er omfattet af EU-LIFE projekt vedr. kystlaguner "Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex 2005". I det sønderjyske lillebæltsområde dækker projektet kystlaguner i Fuglsøområdet ved Hejsager. Området grænser op til Halk Nor. Projektet skal forbedre kystlagune-komplekserne, herunder forholdene for vadefugle og padder. Omkring Hejsager Strand er sommerhusejere på eget initiativ begyndt at bekæmpe Rynket Rose. I Føns Vang og ved Wedellsborg Hoved er der foretaget naturgenopretning efter vandmiljøplan II, som har betydet stor fremgang for ynglende og rastende vandfugle.

Udpegningsgrundlag for områderne

Habitatområde

"Lillebælt"

(H96):

Nr.	Art/Naturtype
1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1016	Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
1351	Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1311,50	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
2120	Hvide klitter og vandremiler
2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
6311,50	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidelokaliteter)
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

* prioriteret naturtype

Fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)

Fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47)

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende i.h.t. DMU's database	Trækkende i.h.t. DMU's database	Kriterier
Sangsvane			T	F2, F4
Havørn		Y		F1
Rørhøg		Y		F1
Plettet rørvagtel		Y		F1
Engsnarre		Y		F1
Klyde		Y		F1
Brushane		Y		F3
Mosehornugle		Y		F3
Fjordterne		Y		F3
Havterne		Y		F1
Dværgterne		Y		F3
	Bjergand		T	F4
	Ederfugl		T	F4
	Hvinand		T	F4,F7
	Toppet skallesluger		T	F4

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området, dvs. for talrige arter (T) skal arten være regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal, og for mere fåtallige arter (Tn), hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende arter som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade.

F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1 % eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.

F5: arten er regelmæssigt tilbagevendende og har en væsentlig forekomst i områder med internationalt betydende antal vandfugle, dvs. at der i området regelmæssigt forekommer mindst 20.000 vandfugle af forskellige arter, dog undtaget måger.

F6: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til at opretholde artens udbredelsesområde i Danmark.

F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fældningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Bevaringsstatus og trusselsvurdering for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene

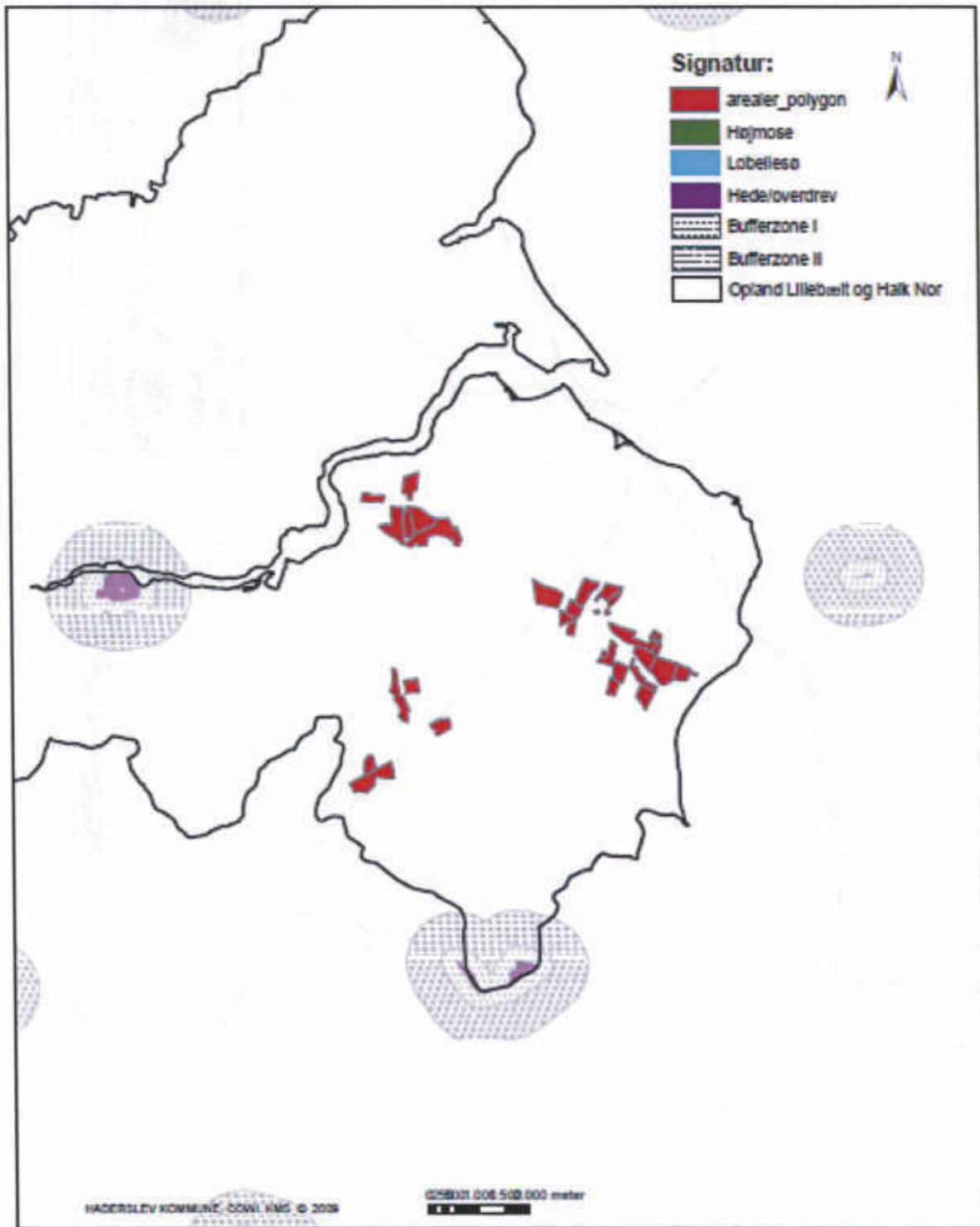
Naturtype/art	National/lokal bevaringsstatus	trusselsvurdering
1110 - Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet til EU som ugunstig Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1140 - Mudder- og sandflader blottet ved ebbe	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	næringsstoffer og miljøfarlige stoffer
1150 - *Kystlaguner og strandsøer	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1160 - Større lavvandede bugter og vige	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.
1170 - Rev	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig Bevaringsstatus er ugunstig eller vurderet ugunstig	Næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Fiskeri med bundslæbende redskaber og skibsfart
1311,50 - Enårig vegetation på stenede strandvoide	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	tilgroning
1220 - Flerårig vegetation på stenede strande	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	Tilgroning med invasive arter
1230 - Klinter eller klipper ved kysten	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
1310 - Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
1330 - Strandenge	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilførsel af næringsstoffer, tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi og invasive arter.
2110 - Forstrand og begyndende klitdannelse	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig Bevaringsstatus i området er ukendt	(eutrofiering)
2120 - Hvide klitter og vandremiler	Status i Danmark er ikke vurderet. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste Ende af tålegrenseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
2130 - * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste Ende af tålegrenseintervallet. Tilgroning og invasive arter.
3140 - Kalkrige søer og	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som	for højt næringsstofniveau, tilførsel af nærings-

vandhuller med kransnålagger	ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	stoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3150 - Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	for højt næringsstofniveau, tilførsel af næringsstoffer fra landbrug, spredt bebyggelse og andeopdræt, samt N-deposition.
3260 - Vandløb med vandplanter	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	grødeskæring, bundoprensning, regulering med uhensigtsmæssig hydrologi, belastning med næringsstoffer
6311,50 - Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (*vigtige orkidé-lokaliteter)	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6230 - *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6410 - Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på størstedelen af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende arealer, tilgroning, invasive arter og arealreduktion
6430 - Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn	Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	Oplægning af materiale fra vandløbsvedligeholdelse, påvirkning af næringsstoffer og sprøjtemidler fra tilstødende arealer, samt uhensigtsmæssig hydrologi og stedvis store bevoksninger af invasive arter
7110 - *Aktive højmoser	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig.	Små delområder, sårbarhed overfor vandstandssænkninger og -svingninger
7120 - Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	Den nationale bevaringsstatus er ukendt I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig	N-depositionen overstiger højeste ende af tålegrænseintervallet.
7220 - * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugsarealer, tilgroning, arealreduktion og uhensigtsmæssige vandstandsforhold.
7230 - Riggær	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste tålegrænse på hovedparten af arealerne, tilførsel af næringsstoffer fra tilstødende landbrugsarealer, tilgroning, arealreduktion og uhensigtsmæssige vandstandsforhold
9110 - Bøgeskove på morbund uden kristorn	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9130 - Bøgeskove på muldbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
9160 - Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig.	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster
91D0 - *skovbevoksede tørvemoser	Bevaringsstatus i Danmark vurderes til at være ukendt (atlantiske del)/ugunstig (kontinentale del) I området er bevaringsstatus ugunstig eller vurderet som ugunstig...	N-depositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på alle arealer, og den høje ende af tålegrænseintervallet er endog overskredet på alle de jyske og dele af de fynske forekomster

91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som gunstig. Alle arealer i området med elle- og askeskov (63 ha) har en høj-god skovtilstand.	-
Skæv vindelsnegl	Den nationale bevaringsstatus for skæv vindelsnegl er indberettet som ukendt. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Sump vindelsnegl	I 2007 blev bevaringsstatus for sump vindelsnegl vurderet som gunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	-
Marsvin	Den nationale bevaringsstatus for marsvin er indberettet som ugunstig I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	Markant nedgang i bestanden bl.a. som følge af forringet fødegrundlag, forstyrrelser, risiko for påvirkning med miljøfarlige stoffer, bifangster af marsvin i fiskenet
Sangsvane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser, tilgroning af strandenge
Havørn	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig Bevaringsstatus i området er ukendt	
Rørhøg	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for Rørhøg, som vurderes at have stabile bestande i området	
Plettet rørvagtel	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. I 2005 lå antallet af plettet rørvagtel under den foreslåede tærskel værdi for gunstig bevaringsstatus I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	afvanding af enge og moser, forstyrrelser samt rørhøst.
Engsnarre	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Bevaringsstatus i området er ukendt	
Klyde	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2007 lå bestanden over det foreslåede faglige niveau for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Brushane	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Antallet af ynglepar har i 2007 ligget under det foreslåede faglige kriterium for gunstig bevaringsstatus for arten. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Mosehornugle	Den nationale bevaringsstatus for arten som ynglefugl er i 2003 vurderet som ugunstig. I NOVANA-overvågningen 2007 blev der ikke registreret ynglende mosehornugle i Danmark. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	tilgroning af ynglesteder, forstyrrelser og prædation.
Fjordterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. Ved NOVANA-overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag.
Havterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig idet arten vurderes stabil eller i frem-	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag

	gang. Ved NOVANA overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	
Dværgterne	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig idet arten samlet set er i tilbagegang. Ved overvågning i 2006 lå bestanden ganske langt under det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	forstyrrelser, prædation og reduceret fødegrundlag
Bjergand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Ederfugl	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som ugunstig. Ved overvågning i 2006 lå bestanden langt lavere end det foreslåede faglige kriterium for bestandsstørrelse for gunstig bevaringsstatus. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Hvinand	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser
Toppet skallesluger	Den nationale bevaringsstatus er foreløbigt vurderet som gunstig. I området er bevaringsstatus for arten ugunstig eller vurderet som ugunstig	reduceret fødegrundlag, forstyrrelser

Bilag 8: § 7-natur

HADERSLAV KOMMUNE · Cowi A/S © 2010

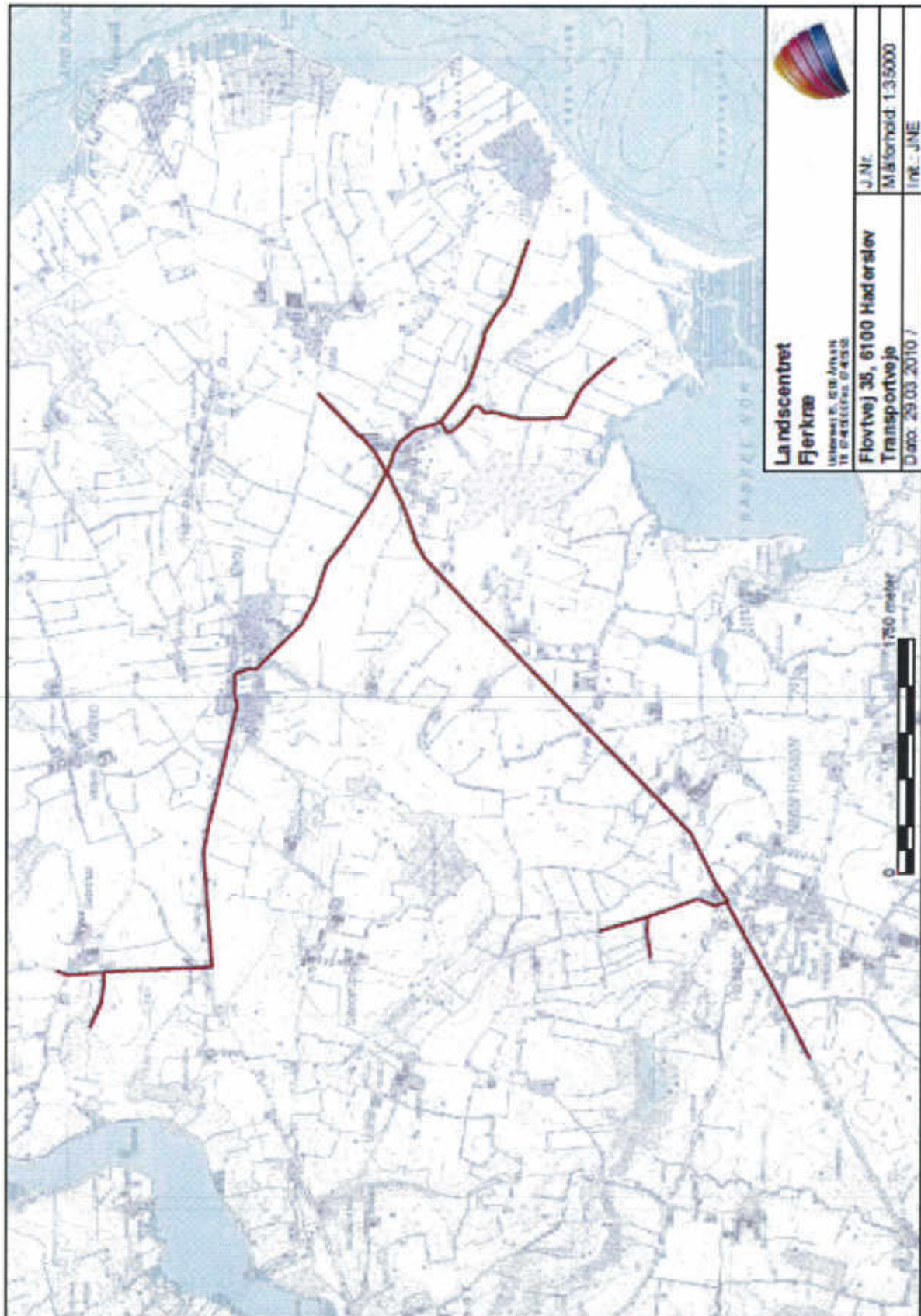
©59021 006 500 000 meter

Titel
Flodvej 35, § 7-natur
Kortet indeholder data af forvejetlig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved særlige tilgange.
Der tages forbehold for kortets ajourføringstilstand.

Teknik & Miljø - Miljø og Natur
Sagsbehandler:
Journanummer:
Udskrevet den: 25-02-2010
Målestoksforhold: 1:93.977

Bilag 9: Transportveje

Bilag 10: Affaldstyper- og bortskaffelse

Farligt affald – kan afleveres gratis på containerpladser i mindre mængder

	EAK-kode	Mængder pr år
Lysstofrør & elsparepærer	20 01 21	20-30 stk
Spraydåser	16 05 04	0-10 stk
Spildolie	13 02 08	50 L I
Pesticidrester	20 01 19	0-5kg
Oliefiltre	16 01 07	0-5kg
Batterier – alle typer	20 01 33	0-50kg

Genbrugeligt affald - kan afleveres gratis på alle containerpladser

	EAK-kode	Mængder pr år
Pap	15 01 01	10-50 kg
Papir	15 01 01	20-50 kg

Genbrugeligt affald – kan afleveres på alle containerpladser i mindre mængder imod betaling

	EAK-kode	Mængder pr år
Jern og metal	02 01 10	0-100 kg
Olietromler – tomme	15 01 04	0-2 stk
Olietanke – tomme	15 01 04	0-1 stk
Tomme sække af plast fra foder o.l.	15 01 02	0-50 kg
Plast (afdækning m.v.)	15 01 02	0-10 kg
Paller	15 01 03	1-10 stk
Malet og/eller lakeret træ	17 02 01	0-25 kg

Klinisk risikoaffald og medicinrester – skal afleveres på apoteket

	EAK-kode	Mængder pr år
Kanyler i særlig beholdere	18 02 02	0-1 kg
Medicinrester	18 02 08	0-1 kg

Døde dyr – skal til DAKA

	EAK-kode	Mængder pr år
Døde dyr	02 01 02	8.000-15.000 kg

Affald – til deponi

	EAK-kode	Mængder pr år
Asbestplader stablet	17 06 05	0-50 kg

på paller

Affald – skal til forbrænding på kraftvarmeværk eller afleveres på containerplads

	EAK-kode	Mængder pr år
Nylonsnor fra halmballer	17 02 03	0-10 kg
Tomme sække af papir fra foder o.l.	15 01 01	0-10 kg
Tomme, skyllede pesticiddunke	15 01 02	5-15 kg
Tomme medicinglas Gamle, rådne	15 01 07	0-1 kg
personvognsdæk fra afdækning	16 01 03	0-1 kg

Affaldshåndtering

Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes en gang om ugen eller efter behov. På transportbilag er angivet placering af døde dyr.

Fast affald

Al fast affald opbevares i container og afhentes hver 14. dag af kommunal ordning til genbrugsplads.

Olje og kemikalieaffald

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Olieaffald opbevares i maskinhal

Pesticidrester og tomme dunke opbevares i kemirum.

Bilag 11. Miljøgodkendelse d. 11 april 2001

Haderslev Kommune

Teknik & Miljø

Hans-Henning Kraack
Fløvtvej 35
6100 Haderslev.

Sagsbeh.: David Klindt
Direkte tlf.: 74 22 25 14
E-Post: tbdck1@haderslev.dk
Jour. nr.: 2000-2555
Dato: 11. april 2001

Bilskemat
Gåskangade 26-28
DK 6100 Haderslev
Telefon: 74 22 25 26
Telefax: 74 22 21 84
Ciro 9 00 62 57

Internet:
<http://www.haderslev.dk>
E-post: pean@haderslev.dk

Åbningstid:
Mandag-torsdag 10-14
(Fredag og lørdag 13-17)
Søndag 10-13

M I L J Ø G O D K E N D E L S E

i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 19, af eksisterende slagtekyllingefarm på matr. nr. 2 m.fl. af Fløvt, Fløvtvej 35, 6100 Haderslev.

Virksomheden er omfattet af punkt I-1 i bilaget til Miljøbeskyttelsesloven: "Anlæg til husdyrproduktion for mere end 100 dyreenheder i slagtekyllinger. (1)".

Ansøger og virksomhedens ejer: Hans-Henning Kraack
Fløvtvej 35
6100 Haderslev

Ejendommens ejer: Samme.

Zonestatus: landszone.

Virksomhedens ejer har ved aflevering af ansøgning modtaget her den 22. december 2000 ansøgt om miljøgodkendelse for den eksisterende slagtekyllingefarm på ejendommen, Fløvtvej 35, 6100 Haderslev, i henhold til Miljø- og Energiministeriets lovebekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998 (med senere ændringer) om miljøbeskyttelse, kap. 5.

Slagtekyllingeproduktion er (1)-mærket (dvs. en IPPC-virksomhed) i listen over de godkendelsespligtige virksomheder, hvilket betyder, at der skal foregå en offentliggørelse af ansøgningen, før der træffes afgørelse i sagen.

Offentliggørelsen er sket ved annoncering i Jyske Vækstsystem (i den kommunale orientering) den 10. januar 2001. Ved offentlighedsfasens afslutning den 7. februar 2001 er der modtaget en henvendelse om dyreproduktionen på ejendommen.

A. Virksomhedens placering.

Slagtekyllingestaldene er placeret på ejendommen matr. nr. 2 m.fl. af Flovt beliggende Flovtvej 35, 6100 Haderslev (kortbilag 1).

B. Virksomhedens etablering, indretning og drift.

Ansøgning om byggetilladelse blev modtaget den 9. marts 1999, medens forhåndsansøgning modtages den 19. juli 1999.

Slagtekyllingestaldene er placeret ud mod Øsby Nævevej i tæt tilknytning til ejendommens øvrige driftsbygninger.

Der er opført 2 stalde med fælles forrum, i alt på 4140 m². Foran hver stald er der placeret 2 stk. fodersiloer.

Produktionsforløb i en slagtekyllingestald.

Daggamle kyllinger indsættes i stalden ved en temperatur på ca. 35°C. Temperaturen sænkes ca. ½ grad dagligt, indtil den er ca. 18°C.

I starten af produktionsperioden er der stort set ingen ventilation af stalden, men efter ca. en uge begynder man at ventilere med gradvis stigende luftmængde.

Produktionstiden for et hold kyllinger er ca. 40 dage. Årligt produceres ca. 7 hold.

Når kyllinger er taget ud af stalden, rengøres den, hvorefter den står tom i ca. 9 dage, før et nyt hold indsættes.

Placering af anlæg og stalde på ejendommen fremgår af kortbilag vedlagt ansøgningen (kortbilag 2).

C. Virksomhedens forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Spildevand:

Efter levering af kyllinger fjernes dybstrøelsen, og staldene føjes. Dernæst vaskes staldene, og dette vand, som indeholder støv fra loft, vægge og lignende samt meget små mængder strøelse, tilledes en sæletank på 50 m³.

Vandforbruget vil svare til ca. 1 m³ vand pr. 100 m² stald; dvs. den nødvendige beholderstørrelse vil blive på 2 x 20 m³ eller 40 m³, idet der er krav om kapacitet til en gang afvaskning af staldene.

Støj:

Gårdens daglige drift forventes ikke at medføre væsentlige støjgener udenfor ejendommen.

Ved den daglige drift vil kun ventilationsanlægget give anledning til støj.

Virksomhedens bidrag til støjniveauet skønnes at blive ca. 50 dB(A) målt 15 m fra staldbygningerne, hvorfor der ikke vil blive etableret nogen støjdæmpende foranstaltninger.

Der kan forventes støj i forbindelse med indblæsning af foder i fodersiloerne. Der kan ved drift forventes, at der leveres foder til anlægget 1 - 3 gange om ugen. Antallet af foderleverancer vil være størst i den sidste del af hver produktionsperiode.

Kyllingeafhentning sker både i dag- og nattetimerne (9 gange årligt). Der kan i forbindelse hermed forventes støj med truck- og lastbilkørsel. Selve porten til afhentning af kyllinger er dog placeret ud mod anlægsvej, hvor der i forvejen forventes støj fra trafikken.

Endelig vil der opstå en del transportstøj omkring landbrugsbygningerne hidrørende fra kørsel med landbrugsmaskiner og lastvogne.

Luft:

Staldene forsynes med undertrykkanaler, med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger placeret ved kip. Som sikkerhedsventilation er der monteret 3 gavilventilatorer pr. stald.

Udsugningskapaciteten er maksimal 1,0 til 0,5 m³/time pr. kylling (dog ekskl. gavilventilatorer), men om vinteren og i perioder med små kyllinger vil ventilationsbehøvet være under 1/10 heraf. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og har Multistep styring, dvs. at en udsugningsventilator er hastighedsreguleret, og de øvrige kobles ind efter behov.

Ventilationsafkast sker ved kippen og udmunder ca. 0,5 - 1,0 m over kip. Afslutning på afkastene er konisk.

Ventilationsluften indeholder lugt - blandt andet NH₃. Der er ikke foretaget målinger over luftens indhold af lugte.

Staldene vil dog ikke give anledning til væsentlige lugtgener udenfor gårdens område. De meget små mængder støv, der kommer ud med ventilationsluften, vil ikke give anledning til støvgener ved stalden.

D. Oplysninger om dyrehold, husdyrgødning, affald, m.v.

Den årlige produktion af 40-dages slagtekyllinger svarer til 249,2 dyreenheder. Der forefindes ikke andet dyrehold på ejendommen.

Ved afslutning af hvert hold kyllinger renses staldene, og gødningen bortkøres til markstak, der overdækkes, eller gødningen spredes direkte på markjord.

Ansøgeren har på Flovtvej 35 i alt 126,4 ha jord, hvoraf de 122,2 ha egn sig til gødningsudspredning. Dertil kommer 180,9 ha tilforpagtet jord. Af dette areal, kan der udspredes gødning på 160,2 ha jord. I alt råder ansøger over 282,4 ha

jord til udspredning af husdyrgødning.

Af andet affald oplyses, at døde kyllinger opbevares i lukkede beholdere inden bortskaffelse til destruktionsanstalt (DAKA). Der er afhentning ca. en gang om ugen efter DAKA's anvisninger.

Olje- og kemikalieaffald afleveres på den kommunale modtagerplads.

I det fælles forrum til staldene er der etableret varmeanlæg. Som brændsel anvendes fyringsolie, der opbevares i en nedgravet olietank på 5900 ltr.

E. Kommunens vurdering.

Opmærksomheden henledes på, at etablering af stald samt drift af landbrugsvirksomhed er omfattet af bestemmelserne i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Endvidere skal opmærksomheden henledes på, at animalsk affald og kadavere skal behandles i henhold til bestemmelserne i kap. 3 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m.

Strøelse fra kyllingestalde må gerne opbevares som markstakke. Dog skal det understreges, at opbevaring i marken skal ske ved overdækning med halm eller plastik, således at regnvand ikke kan trænge gennem oplaget.

Der skal være overensstemmelse mellem mængden af den udbragte husdyrgødning og ejendommens jordtilliggende. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen kræves der et harmoniareal på 124,6 ha, når gødningsmængden hidrører fra en dyrebesætning af den i godkendelsen oplyste størrelse på 249,2 dyreenheder. Dette krav kan overholdes, da ansøgeren foruden rådighed over egne arealer til udspredning på 122,2 ha yderligere har tilforpagtet 160,2 ha, der er egnet til gødningsudspreddning. Landbrugslovens arealkrav er overholdt af ansøgeren.

Ejendommen, Flovtvej 35, er beliggende i landzone i den nordlige del af en mindre landsby, hvor der findes både landbrug og enkelte boliger uden tilknytning til landbrug. Afstanden fra de nye stalde til de 2 nærmeste naboebolser er ca. 120 - 130 meter. Endnu længere væk, findes der svinehold hos naboerne mod syd.

Det er kommunens vurdering, at de gener, der kan opstå ved slagtekyllingehold, hovedsageligt vil forekomme i form af lugtgener fra staldene, specielt i de sidste produktionsdage, inden kyllingerne bortkøres til slagtning. Derimod forventes lugtgenerne at være minimale i den øvrige driftstid; dels vil de rengjorte stalde stå tomme i over en uge efter hver bortkørsel af slagtekyllinger (7 hold kyllinger årligt), og dels vil der ikke være væsentlige lugtgener i de første produktionsdage, hvor kyllingerne er små. Endvidere ligger staldene

"vindmæssigt" godt placeret i forhold til landsbyen.

Det vil først og fremmest være de nærmeste naboer, der kan blive berørt af lugtgenerne. Dette betyder, at ansøgeren skal være særlig opmærksom på den daglige drift og rengøring i staldene, således at unødige lugtgener kan forhindres. Kommunen har desuden udarbejdet et vilkår, hvort der kan stilles krav om lugtbegrænsende foranstaltninger (eksempelvis højere luftafkast), hvis generne efter kommunens vurdering viser sig at være helt uacceptable.

Der næst er det kommunens erfaring, at afhentning af kyllinger, særligt truckkørsel fra stald til lastbil, kan være forbundet med støjgener, såfremt dette foregår om natten. Staldene ligger dog så tilpas langt væk fra landsbyen, at generne i dette tilfælde vurderes at være minimale.

Med henvisning til ovennævnte vurdering og under forudsætning af, at de øvrige, nedennævnte vilkår overholdes, er det herefter kommunens samlede vurdering, at driften på ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Under offentliggørelsen af ansøgning om miljøgodkendelse har kommunen modtaget en henvendelse fra en nabo, der har udrædt sig over, at der er oplyst en produktion på præcis 249,2 dyreenheder slagtekyllinger, når det videre fremgår af ansøgningen, at der årligt produceres ca. 7 hold kyllinger, der går i ca. 40 dage. I denne forbindelse har produktionslængden betydning for beregning af dyreenhederne. Kommunen er klar over dette usikkerhedsmoment og har derfor valgt at stille et vilkår om til enhver tid at kunne få dokumentation for størrelsen af den reelle produktion på gården.

F. Godkendelsens vilkår.

Haderslev Kommune meddeler godkendelse af ovennævnte virksomhed på vilkår af

1. at virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.
2. at gødning med et tørstofindhold på mindst 30% kan opbevares i markotække, der skal overdækkes. Markotække må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år før gødningen igen må placeres på samme sted.
3. at spildevand fra rengøring af staldene tilføres samletank, der mindst kan indeholde spildevand fra én afvaskning. Indholdet skal sluttelig udsprede på markjord.
4. at den samlede årlige produktion af gødning på ejendommen efter endt udvidelse udbringes på et areal på mindst 124,6 ha eller på et areal svarende til kravene i den til enhver tid gældende miljølovgivning.

5. at udenomsarealer holdes i ryddelig stand, således at mulighed for rottetilhold og gener for nærmiljøet minimeres.
6. at stalde og udenomsarealer skal vedligeholdes, således at væsentlige støv- og lugtgener ikke opstår i området uden for ejendommen. Der kan meddeles krav om støv- og lugtbe- grænsende foranstaltninger (eksempelvis højere luftaf- kært), hvis gener ved de nærmeste naboer efter tilsynsmyndigheds vurdering viser sig at være uacceptable.
7. at døde dyr snarest transporteres til destruktionsanstalt og i tidsrummet inden afhentning opbevares i lukket rum eller på en sådan måde, at de ikke kan give anledning til væsentlige lugtgener eller andet uhygiejnisk forhold. Døde dyr skal afhentes mindst en gang om ugen.
8. at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter Statens Skadedyrlaboratoriums "Retningslinier for fluebekæmpelse af fluor på gårde med husdyr".
9. at der ikke foretages afbrænding af affald (udover have- og grønaffald eller lignende) på ejendommen.
10. at andet affald skal bortskaffes i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald.
11. at virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i intet punkt i området - udenfor ejendommens egen grund - overstiger nedenfor anførte værdier, som er normale for områder udlagt til blandet bolig og erhverv:

Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).
12. at virksomheden, såfremt miljømyndigheden finder det nødvendigt - gennem målinger dokumenterer overfor miljømyndigheden i Haderslev Kommune, at de ovennævnte støjvilkår overholdes. Målingerne skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens seneste vejledning herom.
13. at der kan meddeles krav om støjbegrænsende foranstaltninger (etablering af støjskærm, forbud mod natafhentning, m.m.), hvis de vejledende støjgrænser ikke kan overholdes.
14. at der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Haderslev Kommune, kopi af skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning eller kopi af forpagtningskontrakter.
15. at der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Haderslev Kommune, dokumentation (slagterif-

regning o.l.) for størrelsen af slagtekyllingeproduktionen på ejendommen.

G. Om virksomheden henledes på følgende forhold.

Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet, inden 2 år efter den er meddelt.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer foretaget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven.

Nærværende godkendelse omfatter udelukkende virksomhedens forhold til Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

K. Annoncering og offentlig fremlæggelse.

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Miljøbeskyttelseslovens §39 for eksisterende slagtekyllingestalde på matr. nr. 2 m.fl. af Flovt, Flovtvej 35, 6100 Haderslev, vil blive annonceret i Haderslev Direkte, onsdag den 18. april 2001.

Godkendelsen vil være offentligt fremlagt i perioden den 18. april 2001 til den 16. maj 2001 kl. 15.30 og må først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og såfremt klage ikke forinden er indgivet.

De vil, senest når klagefristen er udløbet, blive underrettet om, hvorvidt der er indgået klager til kommunen over afgørelsen.

Med venlig hilsen

Erik Bay
teknisk direktør

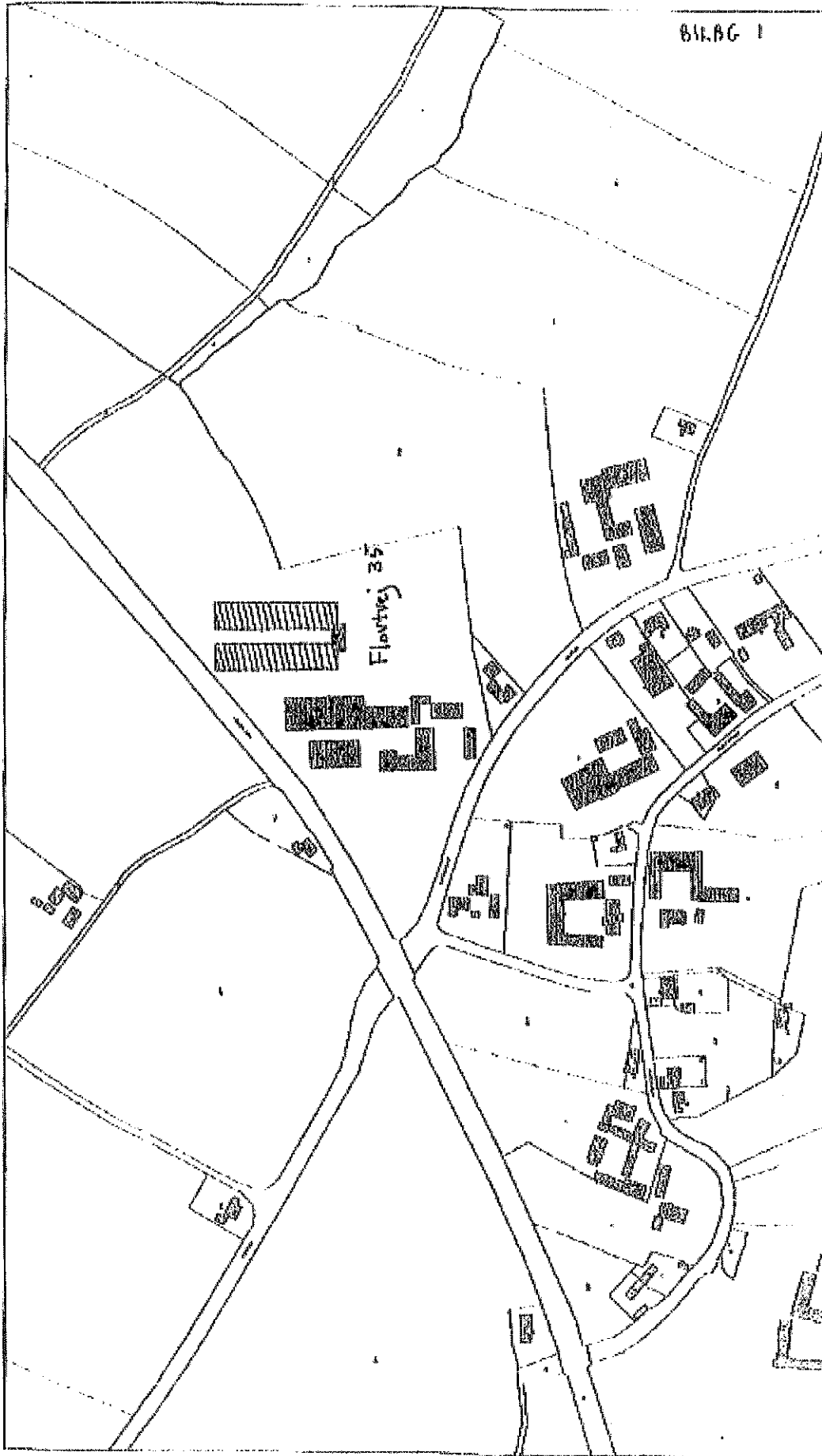
SKK

Søren Klint Kistorp
Byg- og Planchef

Klagevejledning vedlagt.

Følgende er underrettet om ovenstående godkendelse:

Embedslægeinstitutionen, Aabenraa.
Sønderjyllands Amt, Tønder.
Danmarks Naturfredningsforening (lokalkomiteen).
Friluftsrådets amtsformand, Aabenraa.

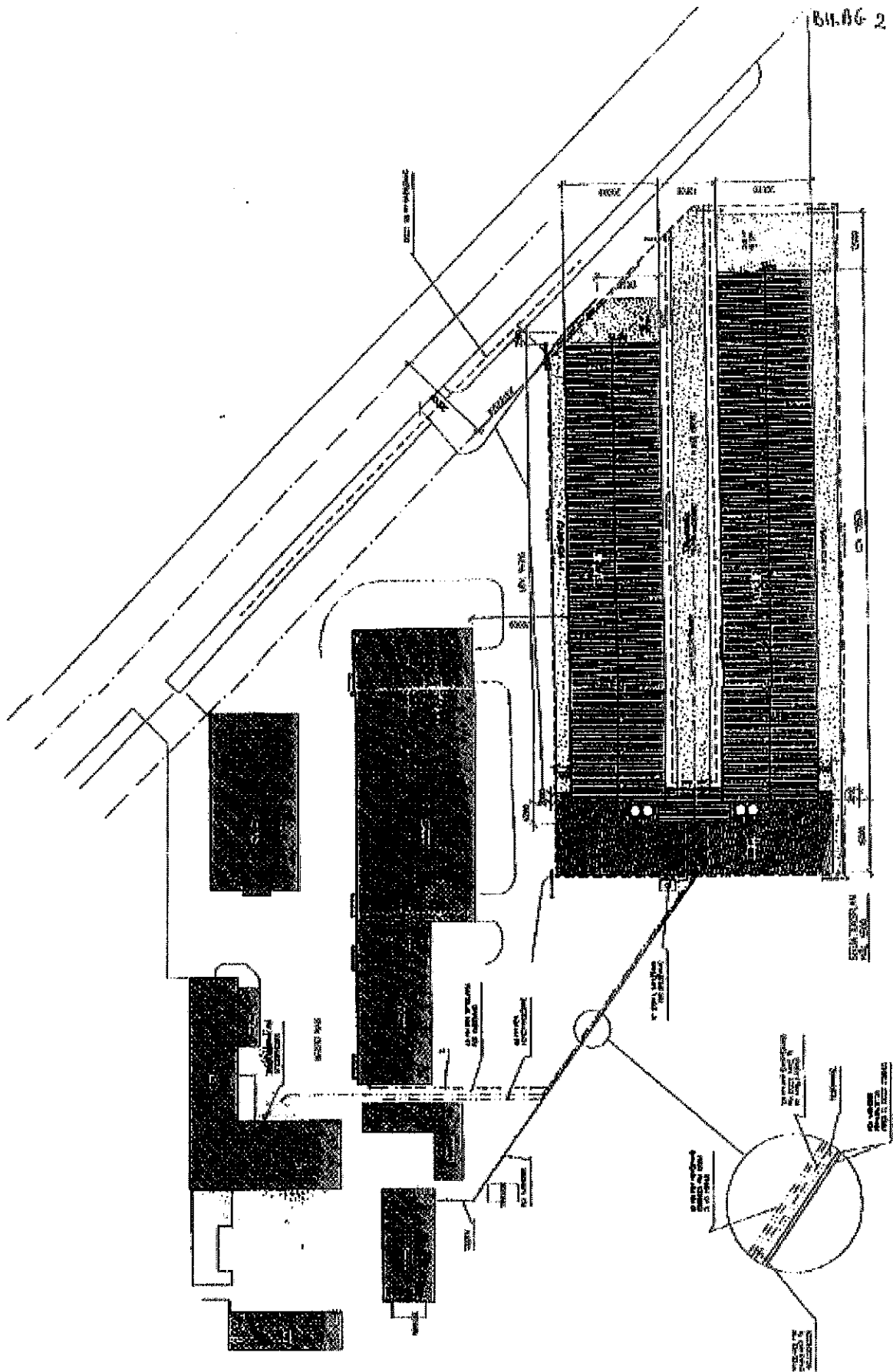
Haderslev Kommune
Teknik & Miljø

Målestok: 1:4000

Udskejvet: 21/11 2000 af David Rindt

Kortet indeholder ikke et forsikret nøjagtigheds og er derfor kun til orientering. Der tages forbehold for forkerte oplysninger. Kortet kan ikke anvendes ved skævsnitgræder.

EN.86-2

Klagevejledning

I henhold til lov om miljøbeskyttelse §§ 74, 77, 91, 93 og 94 skal kommunalbestyrelsen give oplysning om følgende regler:

Kommunalbestyrelsens afgørelse kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen af:

1. Den, til hvem afgørelsen er rettet.
2. Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
3. De i §§ 98 – 100 nævnte klageberettigede organisationer og myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. I tilfælde, hvor offentlig annoncering har fundet sted, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsens dato.

Klagen skal indgives skriftligt til:

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Gøskærgade 28
6100 Haderslev.

der videreeksponerer den til Skov- og Naturstyrelsen.

Bilag 12: Bemærkning til revurdering

Bemærkninger

Haderslev Kommunes kommentar

Bemærkninger fra ansøgers/Konsulent:

I miljøgodkendelsen fra d. 11 april 2001 er det tilladte dyrehold på 40 dages slagtekyllinger svarende til 249,2 DE. Antallet af slagtekyllinger er ikke angivet, og DE er beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. fra d. 18-12-1998. Efterfølgende er DE beregninger blevet korrigeret. I udkastet udsendt i nabohøring er der taget udgangspunkt i følgende produktion på 630.000 stk. 35-dags slagtekyllinger svarende til 210 DE. I forbindelse med udsendelse af udkastet til revurdering i offentlig høring, påpeger ansøger at produktion dagene er forkert. I stedet for en produktion tid på 35-dage er produktion tiden på 42 dage. I henhold til tilsyns kommentarerne fra d. 30.11.2009 ligger produktionen indenfor den lovlige produktion på 623.000 0-42 dages slagtekyllinger. Ansøger ønsker at rette produktionen fra 630.000 stk. 35 dages slagtekyllinger til 623.000 stk. 42 dages slagtekyllinger.

Bemærkninger fra ansøgers/Konsulent:

Der kan ikke stilles vilkår i en revurdering, KUN påbud.

Således skal revurdering indeholde den eksisterende miljøgodkendelse og de vilkår der indgår heri gennemgås. Dernæst gives påbud således at miljøgodkendelsen lever op til bla. BAT.

Haderslev Kommune har ændret godkendelsen fra 630.000 stk. 35 dages slagtekyllinger til 623.000 stk. 42 dages slagtekyllinger. Der er ikke ændret på gennemsnitvægten på i alt 40 kg, dette betyder at lugtemissionen fra anlægget forbliver uændret.

Haderslev Kommune tager miljøgodkendelsens vilkår op til revurdering jf. husdyrlovens § 41 stk. 3.

Formålet med revurderingen er først og fremmest, at kommunen skal vurdere om landbrugets indretning og drift fortsat lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik dvs. det aktuelle niveau for BAT og det generelle beskyttelsesniveau. Der er ikke tale om en ny godkendelse men udelukkende at kommunen reviderer vilkårene for miljøgodkendelsen.

Med baggrund i ovenstående forvarsles et påbud, om udkast til afgørelse, om revurdering af vilkårene i miljøgodkendelsen på Flovtvej 35, 6100 Haderslev jf. husdyrbruglovens § 58.

Den tidligere godkendelsen er indsat som bilag.

Bemærkning fra nabo; Hans Rudbeck, Flovtvej 38, 6100 Haderslev

- Bygningsbeskrivelse på s. 46/47 hører ikke til Flovtvej 35
- Søges om etablering om halmfyr?
- Har ansøger tilladelse til at kører vaskevand ud på det samme areal, matr. 260/221 og 133, år efter år – også når jorden er frossen og snedækket.
- Har ansøger dispensation vedr. tildækning af markstakken med kompostdug eller andet lufttæt materiale

Bygningsbeskrivelse tilrettet.

Etablering af halmfyr er ikke reguleret i lov om miljøgodkendelse m.v. men af miljøbeskyttelsesloven. Da der ikke udvides, vil der dog ikke blive etableres halmfyr alligevel.

Vaskevand skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen §19 stk. 2 ledes til en beholder til flydende husdyrgødning. På ejendommen findes to beholdere hertil på i alt 130 m³. MST skriver d. 12 feb. 2010: Den generelle regel i husdyrgødningsbekendtgørelsen er forbud mod udbringning af flydende husdyrgødning fra høst til 1. februar. Samtidig må husdyrgødningen ikke udbringes på arealer, hvor der er fare for at gødningen kan strømme til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tårbrud eller regnskyl. Denne regel er en implementering af nitratdirektivets bestemmelse om regler for "tilførsel af gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede jorder". Det må derfor lægges til grund, at reglen skal fortolkes restriktivt.

Markstakke skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale, samt at de ikke må udgøre en risiko for forurening af grund eller overfladevand som anført i "bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., bek. nr. 1695 af 19.12.2006" § 9 stk. 1. Der er ingen dispen-

sationsmulighed for overdækning af kompostmarkstakke. Uoverdækkede markstakke bedes anmeldt til kommunens landbrugs-team.

Bemærkning fra nabo: Nicolai Kraack, Flovtvej 41, 6100 Haderslev

- Bygningsbeskrivelse på side 46 er forkert.	Rettes
- Der beskrives at der ingen natlys er i staldene, og kun arbejdeslys efter behov. Der bemærkes at, der er lys er lys rundt på næsten alle bygninger hele natten. Der lyser konstant mellem 25-30 lamper af forskellig styrke hele tiden. Der er så meget lys, at nabo ikke behøver at tænde lyset i soveværelset om natten, for at orientere sig.	Der vil blive stillet vilkår om, at der ikke må være udendørs belysning på staldbygninger, der ikke er sensorstyrede.
- Mener ikke at ejendommen har 318,62 ha til rådighed til udbringning	Jf. EU støtte indberetning fra 2007/2008 har ejendommen et areal på ca. 350 ha til rådighed. Hvor på Haderslev Kommune vurderer at ejendommen har 318,62 ha til rådighed.
- Anfægter rigtigheden i 30 % direkte udbringning.	<u>MST skriver ved direkte udbringning af dybstrøelse:</u> Hvis andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud, er større end standardforudsætningen, skal der stilles vilkår om, at der som minimum skal udbringes den pågældende mængde direkte.

I skema nr. 16450, som revurderingen har taget udgangspunkt i, har ansøger oplyst, at andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned er 15 % og i "fremtiden" er dette tal 30 %. |
| - Fejl i situationstegning, hvor der er anført halmfyr, 3 kyllinghuse, halmklade og vaskeplads. | Situationsplanen er ændret. |
| - Der er placeret store sten 40 cm fra asfalkanten ved Flovtvej og ca. 1,5 m udenfor deres skel. | Forholdet er viderebragt til kommunes vejafdeling. |

Bemærkning fra nabo: Christiaan Buch og Jeanette Jepsen, Øsby Næsvej 173, 6100 Haderslev

- Fejl i udkastet mht. stald 3 og halmklade samt at Haderslev Kommune vurderer "udvidelse".	Rettet
- Det bemærkes at naboen er generet af lugt fra Flovtvej 35. Naboen er ikke tilfreds med løsningen om at ændre ventilationsmåden, så lugtgenerne til Flovt by mindskes. Der stilles spørgsmål til, hvorfor er ikke stilles krav om biologisk filtre/ kemiske rensning eller andre tiltag der kan fjerne lugten?	Vilkår om forskudt drift i staldene burde reducere lugten i forhold til Øsby Næsvej 173.

I revurderingsforløbet er der fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger, der er BAT. Det er fravalgt at etablere køling af indblæsningsluft, gulvvarme/køling, tilsætning af ureaseinhibitorer og pH-reducerende stoffer til gødningsmåtten. Desuden er det fravalgt at etablere biologiske luftvasker på staldanlæggene.

Begrundelsen for disse fravalg er at teknologierne enten ikke er økonomisk proportionelle, ikke teknisk fungerende på deres nuværende stade, eller at der ikke kan konstateres en statistisk signifikant reduktion af ammoniakemissionen ved brug af teknologien. |
| - Det bemærkes ligeledes at forekomme lugtgener fra ikke korrekt overdækket markstak. | Markstakke skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale, samt at de ikke må udgøre en risiko for forurening af grund eller overfladevand som anført i "bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., bek. nr. 1695 af 19.12.2006" § 9 stk. 1. Der er ingen dispensationsmulighed for overdækning af kompostmarkstakke. Uoverdækkede markstakke bedes anmeldt til kommunens landbrugs-team. |

- Nabo følger sig generet af støj fra ventilationsanlæg, og forventer øget lam, da ventilationsanlægget ændres. Derudover er der gener ved tømning af kyllingehallerne, der tømmes om natten, og støj fra daglig kørsel med lastvognstog, fyldt med halm bigballer.
- Bekymring omkring de trafikale forhold på Øsby Næsvej, hvor Flovtvej 35 har 3 ind- og udkørsler, og trafikken på Flovtvej med store maskiner og div. trafik til sommerhusområdet, gør at vejene er utrykke at færdes på.
- Transport af halm med store lastvogn x antal gange om dagen, det larmet og sviner med halm på vejene, og giver trafikale problemer. Der stilles spørgsmål, hvorfor kan der ikke bygges lader til halmopbevaring, der hvor det skal afbrændes, så der kun skal køres med det 1 gang?

Haderslev Kommune har valgt at stille vilkår til husdyrbruget samlet støjbelastning til nabobeboelse, derved skal sikres at Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder overholdes. Ved en anmeldelse fra naboer om formodet overskridelse af støjvilkår, vil kommunen lade udføre en orienterende støjmåling.

Regulering af trafik på offentlig vej er ikke en del af en miljøgodkendelse. Der henvises til Politiet.

Haderslev Kommune har valgt at udvide vilkår om transport af husdyrgødning til også at omfatte halm, derved skal sikres at vejene renholdes også for halm. Forslag om lader ved halmens købere er optimalt, men ikke en reguleringsmulighed i forbindelse med en miljøgodkendelse.

Bemærkninger fra ansøger og advokat Gert Lund

- Ejer af bedriften Flovtvej 35, 6100 Haderslev er Doris Kraack og ansøger er Hans-Henning Kraack.
- "Adressen" skal bemærkes, at staldanlægget er beliggende Øsbynæsvej 176, 6100 Haderslev, og er beliggende på matr. Nr. 2 Flovt by, Øsby, som ikke er udmatrikuleret fra hovedejendommen, men er i BBR-ejermeddelelsen registreret under denne adresse, da der er indkørsel hertil. Revurderingen skal alene omfatte produktionen i de to "kyllingehuse" på ejendommen.
- Ændring i produktionen til 623. slagtekyllinger 0-42 dage.
- Generelt bemærkes, at de nye vilkår, der stilles i revurderingen, efter advokatens mening går langt over, hvad der er hjemmel og behov for i henhold til §41 i husdyrbrugsloven. Der skal efter advokatens opfattelse være en saglig grund for at stille sådanne skærpede vilkår, og sådanne saglige begrundelser ses ikke at være til stede i nærværende sag.
- Advokaten bemærker, at driften ikke i den 8 årige periode, hvor den har "eksisteret" i henhold til den glædende miljøgodkendelse, har givet anledning til miljømæssige bemærkninger af betydning, ligesom der ikke har foreligget klager fra naboer.
- Side 6, venstre spalte, 2. afsnit: ændring af dyrehold til 623.000 slagtekyllinger 0-42 dage

Jf OIS er adressen til matr. Nr. 2 Flovt by, Øsby = Flovtvej 35

Rettet

"§ 103. For husdyrbrug, som er etableret inden lovens ikrafttræden, får lovens bestemmelser om tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 først virkning fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser af anlægget, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Første gang der meddeles godkendelse efter § 11 eller § 12 i denne lov, skal godkendelsen omfatte hele anlægget og driftens arealer.

Stk. 3. Reglerne i denne lov og regler udstedt i medfør af loven finder endvidere anvendelse på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b."

I forbindelse med tilsyn i 2009 blev ejendommen politianmeldt da indskærpelse d. 30 nov. 09 omkring uoverdækket markstak ikke blev efterkommet, hvilket også blev indberettet til DFFE. Derudover er der blevet indgivet en anonym anmeldelse om uoverdækket markstak den 17 mar. 2010.

Rettet

- Side 6, 2. spalte, 2 afsnit: Der er ikke i den reviderede miljøgodkendelse på saglig vis redegjort for, hvorfor de eksisterende vilkår i godkendelsen af 11. april 2001 skal vurderes som forældede og utilstrækkelige. Som anført ovenfor har bedriften i den 8-årige periode produceret i henhold til den glædende miljøgodkendelse uden at have givet anledning til miljømæssige problemer, og det gøres glædende, at det er uhjemlet og udokumenteret, at de eksisterende vilkår er utilstrækkelige.
 - Side 6, højre spalte, sidste afsnit: Revurderingen omtaler her en ansøgning om udvidelse. Denne ansøgning om udvidelse kan og bør ikke blandes ind i revurderingen af den eksisterende miljøgodkendelse. Der kan ikke tages bemærkninger med i vurderingen, der vedrører et helt andet staldanlæg. Ansøger vedrørende nærværende revurdering er først blevet bekendt med de pågældende bemærkninger efter afslag på udvidelse og ved at bede om aktindsigt. De pågældende bemærkninger har ikke været forelagt ansøger til udtalelse af kommunen, forinden afslag blev meddelt, og det gøres gældende, at det er i strid med princippet i forvaltningslovene §19 at de indgår i nærværende sag, der alene vedrører revurdering.
 - Side 6, højre spalte, sidste afsnit: Det gøres gældende, at Haderslev Kommune har udsendt udkastet til revurdering til en alt for bred kreds af borgere. Det fremgår af side 10,11 og 12, hvem udkastet er fremsendt til for kommentering. En så bred kreds af borgere har ikke en væsentlige interesse, og det er fuldstændig ude af proportioner at fremsende en ansøgning om revurdering til en så bred kreds for kommentering.
 - Side 13, venstre spalte, 1. afsnit: Godkendelsen skal omfatte driften af husdyrbruget med tilhørende staldanlæg, som i BBR er registreret på adressen Øsby Næsvej 176, 6100 Haderslev. Der skal i øvrigt henvises til definitionen af anlægget i husdyrbrugslovens §3 stk. 2. Pkt. 3 i afsnittet om, at bedriften skal indrettet og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for nærværende godkendelse, kan ikke accepteres, idet der som redegjort for er forskellige oplysninger, der er faktisk forkert og vilkår, der bør rettes.
- Kommunen har vurderet de eksisterende 15 vilkår i godkendelsen af 11. april 2001 som forældede, utilstrækkelige og overvejende afløst af generel lovgivning. Den eksisterende godkendelse er vedlagt udkastet til revideret godkendelse. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om vilkår, skal vilkår være relevante, entydige, kontrollerbare, robuste og må ikke være gentagelse af generel lovgivning, hvorfor kommunen finder anledning til at fastsætte nye vilkår.
- Afslaget på udvidelse nævnes blot som en kronologisk oplysning, til god nytte for klageberettigede parter, ved deres gennemgang af revurderingsudkastet. Varsel om afslag og endeligt afslag på ansøgning om udvidelse er forelagt ansøger. Bemærkninger fra hørbereberettigede parter, der giver anledning til specifikke vilkår eller præcisering af vilkår, forelægges ansøger som vilkår i forbindelse med høring af udkast.
- Ved vurderingen af, hvem der bliver berørt af lugtgener fra anlægget, kan der således tages udgangspunkt i FMK-vejledningens såkaldte konsekvensområde. Alternativt kan der tages udgangspunkt i en beregning af geneområdet svarende til kriteriet for byzone (I) efter den nye lugtvejledning. Alle inden for de pågældende områder anses som værende berørt. Herved følges afgørelser og den deraf dannede præcedens fra Miljøklagenævnet. I modsat fald vurderer kommunen, at høringen ville kunne give anledning til påklage.
- Vurderingen af, om den pågældende udsættes for forurening af en vis styrke foretages med udgangspunkt i det såkaldte konsekvensområde for lugtemissionen. Konsekvensområdet er et område omkring lugtkilden. Lugtkilden er i dette tilfælde husdyrproduktionen med produktionsanlægget, herunder staldbygninger og gylletanke m.v. som centrum. I konsekvensområdet har det erfaringsmæssigt vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Uden for konsekvensområdet kan registrerbar men ikke genegivende lugt fra husdyrbruget undtagelsesvis forekomme, uden at dette medfører, at den pågældende udsættes for forurening af en sådan styrke, at den pågældende er "berørt" i husdyrbruglovens § 55, stk. 4's forstand.
- Konsekvenszonen er beregnet til 597,2, eller geneområdet til byzonen er beregnet til 632,73 meter, er det Haderslev Kommunes vurdering at personer fremgående af side 10,11 og 12 har en væsentlige interesse, og derved skal have udkastet tilsendt. Matr. Nr. 2 Flovt by, Øsby indeholder to adresser, Flovtvej 35 og Øsby Næsvej 176. Jf. husdyrlovens §13: 13. Indgår der i bedriften flere ejendomme med tilhørende anlæg, og er den ejendoms anlæg, som der ansøges om etablering, udvidelse eller ændring af, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med en anden ejendoms anlæg, skal de pågældende anlæg tillades eller godkendes samlet. Og jf. forarbejderne til husdyrloven anføres, at "Bestemmelsen skal forstås således, at i de tilfælde, hvor flere anlæg er så nært forbundne, at der ikke kan ske en adskilt produktion, skal ansøgningen omfatte de flere anlæg, og der skal ske en fælles vurdering og godkendelse heraf." Haderslev Kommune vurderer på den baggrund at hele anlægget skal revurderes.

- Side 13, venstre spalte, pkt. 7: Der foreligger en godkendelse til 249,2 DE, så vilkåret om, at bedriften alene tiladelse drevet med en årsproduktion på maksimalt 210 DE kan selvsagt ikke accepteres. Rettet

- Side 14, venstre spalte – vilkår for anlæg: Da der ikke er sket en ændring i nudriften, gøres det gældende, at krav om at mindst 30 % af dybstrøelse skal udkøres direkte til nedbringning, er i strid med §40 stk. 4 i husdyrbrugsloven, ligesom vilkåret i øvrigt ikke er fagligt begrundet. MST skriver ved direkte udbringning af dybstrøelse: Hvis andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud, er større end standardforudsætningen, skal der stilles vilkår om, at der som minimum skal udbringes den pågældende mængde direkte.

- Side 15, lugt til vilkår 24 og 25: En ændring i ventilation ved nudrift samt en forskudt produktion med det nuværende antal tilladte dyreenheder, vil være et væsentligt indgreb og vil som minimum kræve en beregning af de økonomiske omkostninger samt af de påvirkninger, en kontinuerlig drift af anlægget vil have. Sammenfattende slæe det bemærkes, at det stillede vilkår om ændret ventilation går ud over de krav, der kan og bør stilles i medfør af husdyrbrugsloven ved revurdering, og kan og bør under ingen omstændigheder stilles uden en tilbudsgående undersøgelse af, om det pågældende vilkår kan stilles uden at være i konflikt med anden lovgivning samt en tilbundsående undersøgelse af, om disse tiltag skader dyrevelfærd og sidst men ikke mindst, om vilkåret kan stilles uden, at det medfører uforholdsmæssige store omkostninger jfr. §40 stk. 1 nr. 3 i husdyrbrugsloven. I skema nr. 16450, som revurderingen har taget udgangspunkt i, har ansøger oplyst, at andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned er 15 % og i "framtiden" er dette tal 30 %. Ansøger har derfor selv oplyst om miljøforbedrende tiltag ud over den generelle lovgivning, og der stilles vilkår herfor.

- Side 15, gødningsopbevaring: Det er anført at kompoststakken og ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der er vandledende eller hvor der er fare for afstrømning. I pkt. 29 er det anført, at der ikke må placeres kompoststakke på nærmere oprensede marker. Det gøres gældende, at der ikke er lovhjemmel til at stille sådanne vilkår, der helt fundamentalt indskrænker ansøgers råderet over ejendommen. I Pkt. 30 er anført, at kompoststakke ikke må være placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse og beskyttet natur. I pkt. 31 er der bl.a. stillet krav om noteret af tidspunkt og placering på kortbilag af ensilage/kompoststak. I forbindelse med ansøgers ansøgning om udvidelse var forskudt drift et af virkemidlerne, oplyst af ansøgers konsulent, til at begrænse lugtgenerne. I denne forbindelse nævnes intet om en økonomisk følge af forskudt drift. I forbindelse med revurderingen er kommunen forpligtet til at undersøge muligheder for lugtbegrænsning. Kommunen anser det derfor for særdeles relevant at indsætte vilkår om forskudt drift. Under arbejdet med revurderingsudkastet har ansøger eller dennes konsulent intet nævnt om en økonomisk følge af forskudt drift. Kommunen må formode at ændringer i ventilationdriften fremlagt af ansøgers konsulent overholder regler i øvrige regelsæt, eksempelvis velfærdsregler. Hvad angår forskudt drift, kan ventilationsmængden pr. kyllingehus være præcis den samme, som ved samtidig drift, hvorfor forskudt drift i sig selv næppe kan overtræde for eksempel velfærdsregler.

- Side 15, gødningsopbevaring: Det er anført at kompoststakken og ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der er vandledende eller hvor der er fare for afstrømning. I pkt. 29 er det anført, at der ikke må placeres kompoststakke på nærmere oprensede marker. Det gøres gældende, at der ikke er lovhjemmel til at stille sådanne vilkår, der helt fundamentalt indskrænker ansøgers råderet over ejendommen. I Pkt. 30 er anført, at kompoststakke ikke må være placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse og beskyttet natur. I pkt. 31 er der bl.a. stillet krav om noteret af tidspunkt og placering på kortbilag af ensilage/kompoststak. Vilkåret om der må ikke placeres kompoststakke på arealer (mark 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19 og 38) beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder, er taget ud af som vilkår, da Haderslev Kommune vurderer at vilkåret om placering af markstak indenfor 235 meter til §3 områder er tilstrækkeligt.

- Side 15, gødningsopbevaring: Det er anført at kompoststakken og ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der er vandledende eller hvor der er fare for afstrømning. I pkt. 29 er det anført, at der ikke må placeres kompoststakke på nærmere oprensede marker. Det gøres gældende, at der ikke er lovhjemmel til at stille sådanne vilkår, der helt fundamentalt indskrænker ansøgers råderet over ejendommen. I Pkt. 30 er anført, at kompoststakke ikke må være placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse og beskyttet natur. I pkt. 31 er der bl.a. stillet krav om noteret af tidspunkt og placering på kortbilag af ensilage/kompoststak. MST beskriver placering af markstak således: Hvis der opbevares husdyrgødning i en markstak, skal der stilles vilkår i godkendelsen om, at markstakken placeres i mindst samme afstand fra eventuelle naturområder, der er sårbare over for ammoniak, som angivet i ansøgningen. Herved sikres, at ansøgningsystemets beregning af merbelastningen med ammoniak på naturområdet udtrykker "worst case", idet placeringen af markstakke skifter hvert år. I skema nr. 16450, som revurderingen har taget udgangspunkt i, har ansøger oplyst, at markstakken ligger ca. 235 meter fra et §3 område og 335 meter fra naboer. Vilkåret er rettet til 235 og 335 meter.

- Side 15, gødningsopbevaring: Det er anført at kompoststakken og ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der er vandledende eller hvor der er fare for afstrømning. I pkt. 29 er det anført, at der ikke må placeres kompoststakke på nærmere oprensede marker. Det gøres gældende, at der ikke er lovhjemmel til at stille sådanne vilkår, der helt fundamentalt indskrænker ansøgers råderet over ejendommen. I Pkt. 30 er anført, at kompoststakke ikke må være placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse og beskyttet natur. I pkt. 31 er der bl.a. stillet krav om noteret af tidspunkt og placering på kortbilag af ensilage/kompoststak. For at undgå at stakken placeres det samme sted igen før efter 5 år, er der stillet vilkår til tidspunkt/placering af markstak.

- Side 15, gødningsopbevaring: Det er anført at kompoststakken og ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der er vandledende eller hvor der er fare for afstrømning. I pkt. 29 er det anført, at der ikke må placeres kompoststakke på nærmere oprensede marker. Det gøres gældende, at der ikke er lovhjemmel til at stille sådanne vilkår, der helt fundamentalt indskrænker ansøgers råderet over ejendommen. I Pkt. 30 er anført, at kompoststakke ikke må være placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse og beskyttet natur. I pkt. 31 er der bl.a. stillet krav om noteret af tidspunkt og placering på kortbilag af ensilage/kompoststak. Derudover skal § 20 i husdyrgodkendelsesloven bemærkes:
§ 20. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra 1) en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden

- Side 16, transport: Til pkt. 32 og 33 under transport skal bemærkes, at færdsel foregår på offentlig vej og derfor ikke er omfattet af revurderingsgyldighedsområde. Færdsel på offentlig vej revurderes af færdselsloven, der er en lov, der specielt stiller og knytter vilkår til indretning af køretøjer m.v. som færdes på offentlig vej og bestemmelser heri vil altid gå forud for bestemmelser fastsat i en revurderet miljøgodkendelse.
 - Side 16, Spildevand m.v. Pkt. 35 og 36 omhandler ene og alene almindelige landbrugsmæssige aktiviteter, og der er ikke hjemmel til i en revurderet miljøgodkendelse at stille specielle vilkår til ansøger herom. Vaskefyldepladsen er i øvrigt godkendt og det forekommer ufornuddent at stille særlige vilkår herom o revurderingen. I øvrigt ses der at være tale om vilkår, som skal overholdes af samtlige landbrug.
 - Side 16, Uheld og driftsforstyrrelser: Vedr. pkt. 37 skal henvises til den fremsatte bemærkning vedr. pkt. 35 og 36. Ved staldanlægget forefindes der en nedgravet tank til fyringsolie, men her sker der ingen tankning. I pkt. 39 er der igen tale om et forehold, som der er lovgivet med i anden forbindelse. Der er f.eks. i arbejdsmiljølovgivningen lovgivet om, at en APV skal udfærdiges således, at udenlandsk personale skal kunne læse den.
 - Side 17 – støj: Til pkt. 41 omkring støj skal der for god ordens skyld gøres opmærksom på, at staldanlægget er beliggende tæt på en amtsvej og støjbelastning i området hidrører primært fra denne. Endvidere forekommer der støj fra Flovtvej, der er tilgangsvej til et større sommerhusområde ved Flovt Strand. De pågældende støjkilder i form af amtsvej og tilgangsvej er beliggende væsentlige tættere på naboerne end ansøgers produktionsanlæg.
 - Side 17- Skadedyr: passus'en "overalt på ejendommen" skal erstattes af "i staldanlæggene". Pkt. 47 og 48 er forhold, der som f.eks. pkt. 32 og 33 vedr. transport er omhandlet og reguleret i anden lovgivning, og der kan og bør ikke i en revurderet miljøansøgning stilles skærpede specifikke krav. Der er ikke hjemme og / eller begrundelse for at stille specifikke krav herom i den revurderede miljøansøgning.
 - Side 17- Støv: Der skal henvises til ovenfor anførte bemærkninger til pkt. 47 og 48 vedr. skadedyr.
 - Side 18- Lys: Det forekommer ufornuddent i en revurderet miljøgodkendelse at stille vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige lys gener for omboende. Som anført i kommentaren, anvendes kun arbejdes belysning efter behov, og der er ingen natbelysning i staldene. Det forekommer unødigt omstændigt at indarbejde vilkår herom.
- ejer end driftsherren,
 2) et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller
 3) et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7:
 § 7. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, sikre sig,.... at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
 Stk. 2. I vurderingen, jf. stk. 1, skal indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.
 Det er ikke korrekt at alle landbrug skal have en vaskeplads. Landmænd kan fyld og vaske sprøjte på bar jord, blot det sker forskellige steder hver gang. Det giver derfor god mening at stille vilkår om, at miljøbelastende aktiviteter sker på denne plads. Stilles vilkåret ikke, kan ansøger i princippet nedlægge pladsen til ugunst for miljøet.
- Haderslev Kommune stiller krav om en beredskabsplan til alle bedrifter, og beredskabsplanen er underlagt husdyrgodkendelsesloven og derfor stilles der krav om at den findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
- Dette er et vilkår overført fra den eksisterende miljøgodkendelse, og da ejendommen har en kort afstand til naboer, bibeholdes dette vilkår.
- Formulering er rettet, men vilkår bevaret i tilfælde af en eventuelt klagesag over for eksempel fluer.
- Vilkåret bevares af hensyn til en eventuel klagesag.
- Vilkåret bevares af hensyn til en eventuel klagesag.

- Side 18- oplag af olie og kemikalier: Der er igen tale om regler, som er reguleret i anden specifik lovgivning, og det forekommer unødigt omstændigt at stille direkte vilkår herom i en revurderet miljøgodkendelse. Forholdene har i øvrigt aldrig giver anledning til påtale ved tilsyn. Der ses således heller ikke at være nogen saglig begrundelse for en decideret vilkårsstilling, der alene udsætter ansøger for en usaglig forskelsbehandling.
- Side 18- affald: I pkt. 57 er der på ny tale om urimelig vilkårsstilling overfor ansøger i forhold til andre landbrugsbedrifter. Mængderne af fald er ved slagtekyllingproduktion af en sådan karakter, at de udsving, der måtte være, ikke ændres ved at bogføre det. Vilkåret vil alene bevirke et urimeligt administrativt arbejde for ansøger. Der forefindes i øvrigt også et specifikt lovgrundlag, der regulerer bortskaffelse af affald, og der er ikke nogen saglig begrundelse for at skærpe sådanne vilkår i forhold til ansøger.
- Side 19- vilkår om udspretningsarealer: vedr. pkt. 62,63 og 64 skal bemærkes, at det ikke fremgår, om de anvendte beskyttelsesniveauer er i overensstemmelse med gældende ret eller om der tages udgangspunkt i evt. fremtidige beskyttelsesniveauer. Det synes at fremgå, at der ved vilkåret er taget hensyn til foreskrevne beskyttelsesniveauer m.v. i vandmiljøplaner, som p.t. er i høring. Hertil skal bemærkes, at der ved revurderingen ene og alene kan og skal tages hensyn til foreliggende regler og ikke et evt. kommende regelsæt.
- Side 20 – vilkår om miljøredegørelse: Der er som anført tale om en revurdering og stillet vilkår i revurderingen om, at der skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent hvor de energiforbrugende processer i driften gennemgås, forekommer urimeligt og unødigt og udsætter igen ansøger for en usaglig forskelsbehandling. For det første er det selvsagt også ansøgers interesse at nedbringe energiforbruget og for det andet har det siden anlægget i brugtagning i 1999 været automatisk fjern aflæsning for hele bedriften.

Tankning på fast plads er en skærping af generel lovgivning og derfor relevant.

Den generelle lovgivning vedrører bortskaffelse af affald og ikke dokumentationen herfor. Kopier af kvitteringer for de seneste 5 års bortskaffelse af alle affaldstyper vil ved tilsyn blive betragtet som valid dokumentation for affaldsproduktionen på ejendommen. Det anses af kommunen for overkommeligt at leve op til vilkåret i forhold til det administrative arbejde.

Der er stillet vilkår til jf. det indsendte skema nr. 16450. Vilkår 63 omkring vilkår til S2 er udtaget, da der er stillet vilkår til referencesædskiftet. Vilkår 62 omkring mark 6-0 og 16-1 stammer fra de oplysninger i skema nr. 16450, hvor udbringningsarealerne er angivet med et K 13 sædskifte. Vilkår 63 om 10 meter bræmmer ved mark 6-0, er med henvisning til habitatbekendtgørelsens §7.

Da et energitilsyn er gratis og uforpligtende for ansøger, samt da energitilsynet i øvrigt opremser de forskellige besparelsesforslag med tilhørende tilbagebetalingstider, anser kommunen vilkåret for relevant. Der er ved energitilsyn generelt set gode besparelsesforslag med kort tilbagebetalingstid, uanset at landmanden før energitilsynet mente det modsatte.